

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

DVOJTÝŽDENNÍK MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA

11. september 2025

číslo 16

ročník XXXVI

cena 0,70 €

Udelenie

cien
mesta
str. 3

Zmeny

v posudkovej
činnosti
str. 4

Verejná

zbierka
pomáha
str. 7

Primátorka mesta v partnerskom meste

Moravská Třebová

Na pozvanie partnerského mesta Moravská Třebová sa primátorka mesta v dňoch 29. - 30. 8. 2025 zúčastnila stretnutia počas dožinkového festivalu Slamák.

Stretnutie zahŕňalo prijatie predstaviteľmi mesta – starostom Pavlom Charvátom a miestostarostami Milošom Mičkom a Václavom Doukoupilom, večer, dňa 29. 8. 2025. Hlavný program sa konal v sobotu 30. 8. 2025 a začínal sa prehliadkou zrekonštruovaného múzea. Nasledovalo oficiálne zahájenie festivalu na námestí, prehliadka obnoveného

Pohľad na mesto Moravská Třebová FOTO ARCHÍV MT

miestneho pivovaru, účasť na festivale. Počas návštevy sa diskutovalo aj o pripravovanom novom festivale ŠTIAVA, ktorý je venovaný štiavnickým kultúrnym zoskupeniam. Je to nový formát Dní slovenskej kultúry a uskutoční sa koncom septembra. Objavia sa v ňom tradičné Paradáždž Pikčr, sokoliari sv. Bavona a hudobné zoskupenia EA, Bros Hills, Štiavnická muzička a Kráter Kartel. Mesto Banská Štiavnica ako partnerské mesto mesta Moravská Třebová ďakuje predstaviteľom mesta za pozvanie a teší sa na ďalšiu spoluprácu.

MsÚ

Z rokovania MsZ

Primátorka mesta
Mgr. Nadežda Babiaková
zvolala na 27.8.2025
rokovanie MsZ.

MsZ schválilo:

- program rokovania zasadnutia MsZ v B. Štiavnici s dátumom 27. august 2025, s doplnením do bodu rôzne:
- žiadosť o prehodnotenie podmienok kúpnej zmluvy, prevod nehnuteľného majetku vo vlastníctve BBSK,

- návrhovú komisiu v zložení: Štefan Mičura, predseda komisie, Mgr. Lukáš Pellegrini, člen, Ing. Mgr. Ján Krátky, člen,
- plnenie rozpočtu mesta podľa platnej rozpočtovej klasifikácie k 30.6.2025,
- rozbor hospodárenia TS, m. p., Banská Štiavnica k 30.6.2025,
- návrh na rozpočtové opatrenia Mesta Banská Štiavnica,
- výročnú správu ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2024,
- zadanie pre urbanistickú štúdiu

- Trojičný vrch - vybudovanie kampusu pre Hudobnú a umeleckú akadémiu Jána Albrechta, s. r. o., Banská Štiavnica,
- zadanie pre urbanistickú štúdiu obytnej zóny ul. Pletárska (F.P.B. 5.2.1), Banská Štiavnica,
- správu o začatí obstarávania Zmeny a doplnky č. 12 ÚPD mesta Banská Štiavnica,
- informatívnu správu VZ BS, s. r. o.,
- informatívnu správu o príprave Salamandrových dní 2025.

33.str.

Biela pastelka 2025

Aj bez zraku sa dá žiť naplno – ak podáme spoločne pomocnú ruku. **19. septembra** stretnete v našom meste dobrovoľníkov so známymi pokladničkami. Prispejte a pomôžte nevidiacim zvládť bežné dni samostatne a dôstojne. Nech Biela pastelka v našom meste opäť spojí ľudí pre dobrú vec! Ďakujeme, že vidíte aj tých, ktorí nevidia...

Eliška Fričovská, PR manažérka
a hlavná koordinátorka
VZ Biela pastelka

INZERCIA

Salamandrové
dni 2025
11.-13.9.
Banská Štiavnica

STAVMAT BŠ

STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.

POSKYTUJEME ZĽAVY OD 10 do 25%

z programu
primátorky**1.9.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k zabezpečeniu školského roka 2025/2026.

2.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupcami MIRRI SR k Nórskeho finančného mechanizmu pre financovanie projektov lokalít UNESCO.

3.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Slávnostné uvítanie detí do života.

4.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Zasadnutie salamandrového výboru pre zabezpečovanie úloh súvisiacich s mestskými oslavami Salamandrových dní.
- Riešenie ekonomiky Technických služieb, m.p., Banská Štiavnica.

5.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

6.9.

- Občianske obrady – sobáš.
- Účast na slávnostnom spustení historického hodinového stroja v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v mestskej časti Banky.

8.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

VIO TV.

- Účast na školení Odborná príprava predsedov krízových štábov.

Redakčná rada ŠN.**9.9.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

- Práce súvisiace s prípravou Salamandrových dní 2025.

10.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

- Príprava Salamandrových dní 2025.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

24.8. vo viacerých médiách bola spomienka na významného slovenského spisovateľa Mila Urbana, ktorý sa narodil v tento deň v r. 1904. Začal študovať aj na štátnej vyššej lesníckej škole v B. Štiavnici, s finančných dôvodov však školu neabsolvoval, a tak, chvalabohu, sa nestal tuctovým horárom, ale vynikajúcim spisovateľom. **26.8.** v Slovenskej televízii na Jednotke o 14.40 h bol dokumentárny film o histórii a pamätihodnostiach B. Štiavnice. **29.8.** v Slovenskej televízii na Dvojke o 16.00 h bol dokumentárny film „Boje v Banskej Štiavnici“ venovaný protifašistickému odboju a SNP v našom regióne. Ústrednou postavou bol významný antifašista František Trubanstárý otec banskoštiavnického rodáka JUDr. Michala Trubana, predsedu špecializovaného trestného súdu SR. **29.8.** v Rádiu Regina od 15.05 – 16.00 h bola relácia o Slobodnom slovenskom vysielaní, ktorý začal vysielat 30.8. o 11.00 h z B. Bystrice a vysielal nepretržite počas celého SNP. Jeho prvým hlásateľom bol prof. Ladislav Sára, ktorý študoval na Učiteľskom ústave v B. Štiavnici. Predtým, ako sa stal hlásateľom, učil dejepis a zemepis, neskôr aj slovenčinu. Zahynul 19.2.1945 pri bombardovaní koncentračného tábora, v ktorom bol väznený. **30.8.** v Rádiu Slovensko od 11.05 – 12.00 h v repríze relácie „Pálenica Borisa Filana“ bol hosťom vtedy ešte žijúci prof. Štefan Nosál, s ktorého menom sú spojené doteraz najvýznamnejšie svetoznáme úspechy Lúčnice. Účinkoval v nej už ako vysokoškolský brigádnik v r. 1949, kedy Lúčnica vznikla medzi brigádnikmi stavby Trať mládeže z Hronskej Dúbravy do Banskej Štiavnice. **30.8.** v Rádiu Devín od 15.00 - 15.30 h bola relácia venovaná Miroslavovi Váľkovi, ako geniálnemu básnikovi, akým epitetom ho okrášľila moderátorka relácie. Od r. 1969 do r. 1988 však bol aj slovenským ministrom kultúry a vďaka jeho absolútnemu pochopeniu potrieb Slovenského banského múzea, ktoré v tom období patrilo pod priame riadenie jeho ministerstva, už v 1. pol. 70. rokov 20. stor. sa stalo toto múzeum bezkonkurenčne naj-

významnejším banským múzeom na svete. **1.9.** v Rádiu Slovensko o 18.30 h bola informácia o doterajších zemetraseniach na Slovensku. Spomínané bolo len zemetrasenie v Komárne v 18. stor. K tomuto dodávam len to, že ničivé zemetrasenie bolo aj v B. Štiavnici v r. 1443, ktorému padlo za obeť vtedajšie osídlenie na Starom meste (Glanzenberg). Odvtedy sa rozvoj osídlenia v B. Štiavnici koncentroval len do tej podoby, ako ju poznáme aj dnes. **1.9.** vo viacerých médiách odznela informácia, že premiér Róbert Fico udelil 3 významným slovenským osobnostiam Štátnu cenu A. Dubčeka. Jednou z nich bol aj významný slovenský spisovateľ Jozef Banáš. Rád na neho dodnes spomínam, pretože bol to práve on, ktorý mi zabezpečil finančné prostriedky na vydanie monografie o Tabakovej továrni v B. Štiavnici, ktorú som vydal v r. 1995 pri príležitosti osláv 125. výročia založenia Tabakovej továrne v B. Štiavnici. V tom čase pôsobil v S.I.T. (Slovak International Tabak), kam patrila aj banskoštiavnická „Tabačka“. **3.9.** v Rádiu Devín o 7.20 h bola spomienka na ukončenie výstavby 1. budovy Slovenského národného múzea v Martine v tento deň v r. 1908, ktorá bola postavená z iniciatívy A. Kmeťa, ktorý aj posvätil základný kameň výstavby v r. 1906. A. Kmeť bol ako katolícky kňaz 28 rokov v Prečlove. Robil archeologické a botanické výskumy európskeho významu, hlavne na Sitne a v jeho okolí. **3.9.** v Rádiu Regina o 11.00 h. bola podrobná informácia o tom, že SVP, š.p., Bratislava predáva budovu niekdajšieho sídla podniku v B. Štiavnici ako dubiózny majetok. Našťastie bolo uvedené aj to, že vedenie mesta podniká kroky ohľadne tejto budovy. Ako som sa informoval priamo u našej primátorky, nie sú to len obyčajné kroky, ale primátorka napísala v tejto záležitosti veľmi razantné osobné listy nielen ministrovi ŽP SR, ale aj premiérovi. **3.9.** v Rádiu Regina o 11.12 h. bola podrobná reportáž o ZŠ Maximiliána Hella v Š. Baniach, ako o jedinej škole svojho druhu na Slovensku, vďaka čomu chodia do nej v hojnom počte aj žiaci z nášho mesta.

Ján Novák

z programu
primátorky

- Riešenie úprav miestnych komunikácií.

11.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava návštevy prezidenta Slovenskej republiky.
- Prijatie zástupcov Združenia baníctva a hutníctva v Maďarsku k prerokovaniu podpisu Memoranda o spolupráci.

12.9.

- Účast na zasadnutí Slovenskej banskej komory.
- Účast na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva.
- Účast na celoslovenských oslavách Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov.
- Účast na slávnostnom vztyčovaní vlajky Organizácie miest svetového dedičstva.
- Účast v Salamandrovom sprievode.

Viera Lauková

Oznam

V dňoch **11.09. až 13.09.2025** sa v Banskej Štiavnici konajú **Salamandrové dni 2025**. Príprava a priebeh podujatia si vyžadujú zmeny v doprave a parkovaní na Námestí sv. Trojice

Štvrtok - 11. september 2025

- od 12.00 – montáž pódia, **prejazd povolený s obmedzením, zákaz parkovania na parkovacích miestach za Kostolom sv. Kataríny** (oproti Žemberovskému domu)
- od 15.00 – umiestnenie predajných stánkov, **zákaz parkovania na námestí, prejazd povolený s obmedzením**

Piatok - 12. september 2025

- od 5.00 - príprava jarmoku, **úplné uzavretie Nám. sv. Trojice pre dopravu**

Sobota - 13. september 2025

- od 7.00 - príprava jarmoku, **úplné uzavretie Nám. sv. Trojice pre dopravu do 20.00 hod.**
- od 22.00 - Námestie sv. Trojice opäť otvorené pre dopravu (prejazd i parkovanie povolené)
Ďakujeme za spoluprácu a pocho-
penie!

MsÚ

Z rokovania MsZ

§1.str. - udelenie ceny za ochranu kultúrneho dedičstva a rozvoj mesta podľa VZN mesta Banská Štiavnica č. 2/2009 Štatútu mesta Banská Štiavnica v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 v zmysle § 15: doc. Ing. Ivete Vaskovej, PhD., v zmysle § 16: Andrejovi Ebertovi, Mgr. Emílii Jányovej Lopusníkovej, PhDr. Renáte Mikulášovej,

MsZ vzalo na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení zo zasadnutia MsZ v B. Štiavnicí, konaného dňa 25. júna 2025,
- Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Štiavnica za 1. polrok 2025,
- protest prokurátora – VZN o parkovaní,
- návrh zápisu do kroniky mesta Banská Štiavnica za rok 2024,
- udelenie Ceny primátora mesta podľa VZN mesta Banská Štiavnica č. 2/2009 – Štatútu mesta Banská Štiavnica v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 v zmysle § 17: Mgr. Slavomírovi Liškajovi, Michalovi Pikovi, Petrovi Machavovi, Jozefovi Megovi, Územnému spolku Slovenského

Červeného kríža Banská Štiavnica.

Rôzne:

- návrh kúpnej zmluvy č. 1186/2025/ODDMPU v zmysle schváleného uznesenia BBSK č. 641/2025 zo dňa 1. júla 2025, ktorým bol schválený prevod nehnuteľného majetku, vedeného OÚ odborom katastrálnym na LV č. 5596, pre okres BŠ, obec BŠ k.ú. BŠ nachádzajúceho sa v k. ú. BŠ.

MsZ konštatuje, že:

- podmienky uvedené v návrhu kúpnej zmluvy 1186/2025/ODDMPU sú neprijateľné a prevod nehnuteľnosti do vlastníctva Mesta Banská Štiavnica je značne nevýhodný.

MsZ žiada:

- zastupiteľstvo BBSK o prehodnotenie podmienok kúpnej zmluvy a prijatie takých podmienok, ktoré budú akceptovateľné a výhodné pre obidve zmluvné strany a odovzdanie vypracovanej projektovej dokumentácie na predmetný objekt.

Majetkové veci:

a) Oprava chyby v písaní uznesenia 56/2025,

b) Prevod pozemkov v rekreačnej

lokalite Počúvadlianske Jazero,

c) Schválenie Dohody so StVS – Inovácia a modernizácia ÚV Rozgrund,

d) Zámer na prevod pozemku Banky,

e) Záměna pozemkov ul. Novozámocká,

f) Záměna pozemkov ul. Hutnícka,

g) Vyhlásenie I. OOVŠ Štefultov,

h) Vyhlásenie IV. OOSV pozemok Ul. obrancov mieru,

i) Zverenie nehnuteľného majetku mesta Banská Štiavnica do správy MŠ 1. mája,

j) Schválenie uzatvorenia NZ na nebytové priestory MŠ 1. mája,

k) Uzatvorenie zmluvy o BZ - zriadenie VB Ul. B. S. Slančíkovej,

l) Uzatvorenie zmluvy o BZ - zriadenie VB ul. Staronová,

m) Uzatvorenie zmluvy o BZ - zriadenie VB Podsitnianska – Štefultov,

n) Uzatvorenie zmluvy o BZ - zriadenie VB ul. Pletárska.

Po prerokovaní všetkých bodov primátorka mesta rokovanie MsZ ukončila.

Kompletné uznesenia z MsZ sú zverejnené aj na www.banskastiavnica.sk

Spracoval: Michal Kríž

Pod'akovanie

V mene Katolíckej spojenej školy sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnicí, chceme sa úprimne poďakovať samospráve mesta Banská Štiavnica na čele s pani primátorkou za úspešnú rekonštrukciu schodiska pri našej škole.

V mene všetkých zamestnancov, rodičov a žiakov chceme poďakovať za tento dôležitý projekt, ktorý sa podarilo zrealizovať. Zrekonštruované schodisko je pre nás všetkých nielen bezpečnejšie a funkčnejšie, ale aj esteticky príjemnejšie, čo výrazne prispieva ku komfortu všetkých, ktorí našu školu navštevujú.

Vašu podporu a záujem si nesmierne vážime!

Mgr. Karol Palášthy,
riaditeľ školy

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, ods. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje: Zámer Mesta Banská Štiavnica č.28/2025 **na prevod majetku** Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica

- **novovytvorený pozemok, parc. č. CKN 957/2, ostatná plocha vo výmere 1254 m²**, ktorý bol oddelený Geometrickým plánom č. 36648906-56/2025 zo dňa 8.4.2025, úradne overeným Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálny odbor dňa 15.4.2025 pod č. G1-90/2025 ako diel č. 1 vo výmere 1254 m² z pôvodnej parcely CKN č. 957 lesný pozemok v celkovej výmere 1696675 m².

Pozemok je vedený v KN Okresným úradom v Banskej Štiavnicí, katastrálny odbor, na LV č. 1, pod B1, pre okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k. ú. Banky, pre vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1. Zámer na odpredaj ciťovaného pozemku bol schválený uznesením MsZ č. 120/2025 zo dňa 27. augusta 2025.

Blížšie info k spôsobu, dôvodu a podmienkam prevodu majetku získate na odd. SM MsÚ: **Bc. Vladimíra Lempchnerová:** 045/6949642.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Udelenie cien mesta Banská Štiavnica

Mestské zastupiteľstvo na svojom riadnom zasadnutí dňa 27. augusta 2025 Uznesením č. 116/2025 podľa VZN Mesta Banská Štiavnica č. 2/2009 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 - Štatútu mesta Banská Štiavnica udelilo:

- v zmysle § 15 Cenu za ochranu kultúrneho dedičstva a rozvoja mesta:

doc. Ing. Ivete Vaskovej, PhD.- za dlhodobé a pravidelné zviditeľňovanie Banskej Štiavnice a šírenie jej dobrého mena na Slovensku aj v zahraničí a za aktívne zachovávanie nehmotného kultúrneho dedičstva štiavnického regiónu vo forme akademických tradícií Baníckej akadémie v Banskej Štiavnicí.

- v zmysle § 16 Výročnú cenu mesta:

Andrejovi Ebertovi- za rozvoj a zachovávanie kultúrnych tradícií, reprezentáciu mesta doma aj v zahraničí, za organizáciu a pomoc pri kultúrnych spoločenských podujatiach a celoživotnú prácu pre mesto Banská Štiavnica a v prospech jeho občanov.

Mgr. Emílii Jányovej Lopusníkovej- za úspešné riadenie Územného spolku Slovenského Červeného kríža Banská Štiavnica pri získavaní finančných prostriedkov na jeho činnosť v oblasti poskytovania prvej pomoci, humanitárnej pomoci a sociálnej starostlivosti pre obyvateľov Banskej Štiavnice.

PhDr. Renáte Mikulášovej- za dlhoročnú prácu v oblasti stredoškolského vzdelávania a rozvoja stredného školstva v meste Banskej Štiavnice.

- v zmysle § 17 Ceny primátora mesta:

mjr. Mgr. Slavomírovi Liškajovi- ako poďakovanie za doterajšiu spoluprácu pri plnení a koordinovaní dôležitých úloh na území mesta Banskej Štiavnice.

Michalovi Pikovi- za dlhoročný zodpovedný prístup k plneniu úloh v prospech občanov mesta Banská Štiavnica.

Petrovi Machavovi- za prácu v prospech mesta Banskej Štiavnice a jeho obyvateľov.

Jozefovi Megovi- za prácu v prospech mesta Banskej Štiavnice a jeho obyvateľov.

Územnému spolku Slovenského Červeného kríža Banská Štiavnica- za doterajšiu spoluprácu a koordináciu pri plnení dôležitých úloh na území mesta Banská Štiavnica a za prácu v prospech mesta a jeho obyvateľov.

Stalo sa už tradíciou, že ceny mesta sa odovzdávajú na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva v Kostole sv. Kataríny, počas konania mestských slávností Salamandrové dni. Tento rok tomu bude rovnako, v piatok 12. septembra 2025 o 12.00 hod. v Kostole sv. Kataríny si ocenení prevezmú ceny mesta ako výraz vďaky a uznania za ich prácu v prospech nášho mesta a spoločnosti.

MsÚ

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, ods. 1, písm. a), ods. 2 zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov v súlade s uznesením MsZ v Banskej Štiavnici č. 123/2025 zo dňa 27.8.2025, zverejňuje: Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 27/2025

1. prevod majetku Mesta Banská Štiavnica: Stavba súp. č. 40 (Klub dôchodcov + Pošta), postavená na pozemku parc. č. C KN 453 a 454, v k. ú. Banská Štiavnica, miestna časť Štefultov. **Pozemok parc. č. C KN 453, vo výmere 169 m², zastavaná plocha a nádvorie. Pozemok parc. č. C KN 453, vo výmere 589 m², zastavaná plocha a nádvorie**

Nehnuteľnosti sú vedené v KN Okresného úradu v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor na LV č. 1, pre okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k.ú. Banská Štiavnica v prospech vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1.

2. spôsob prevodu majetku uvedeného pod bodom 1, a to obchodnou verejnou súťažou v súlade s ust. § 9a, ods. 1, písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov, s použitím § 281 a nasl. Obchodného zákonníka na podávanie najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy na predaj nehnuteľného majetku Mesta Banská Štiavnica.

3. Dôvody navrhovaného prevodu spôsobom uvedeným v §9a, ods. 1, písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v platnom znení: mesto predmetný pozemok nevyužíva na plnenie svojich úloh a pre mesto je to prebytočný majetok

Minimálna požadovaná kúpna cena je: **120 000 €**. Zámer na prevod citovaného majetku obchodnej verejnej súťaže bol schválený uznesením MsZ č. 44/2025 zo dňa: 25.3.2025. Vyhlásenie I. opakovanej verejnej obchodnej súťaže na prevod nehnuteľného majetku bolo schválené uznesením MsZ č. 123/2025 zo dňa 27.8.2025. Podmienky verejnej obchodnej súťaže spolu s prílohou „Súťažný návrh na predaj majetku“ sú zverejnené na úradnej tabuli mesta Banská Štiavnica a na:

<https://www.banskastiavnica.sk/obcan/samosprava/transparentna-samosprava/ponuka-majetku/>.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Príhovor primátorky mesta k novému školskému roku 2025/26

Vážený pedagogický zbor, vážení rodičia a priatelia škôl, milí žiaci,

sme na prahu nového školského roka 2025/26. Na konci toho predošlého som sa s Vami lúčila prianím prežitia pekných prázdnin a dovoleníek, tak dúfam, že to nebolo len úprimné pranie, ale skutočnosť a Vy ste si užili krásne a pohodové leto.

Nový školský rok je však už realita, nesklamal, opäť prišiel, no a my všetci sa ideme s ním popasovať.

My v mestskej samospráve v oblasti administratívno-ekonomickej robíme všetko pre to, aby sme Vám

zabezpečili zdravé, moderné a bezpečné prostredie v školách, materských školách, školských jedálňach, športoviskách, ale aby sme pripravili aj finančné zabezpečenie škôl na mzdové, materiálno-technické a iné prostriedky výchovy a vzdelávania.

Žiakom a učiteľom sa opäť otvárajú ďalšie nové možnosti rozvoja a vzdelávania, predovšetkým v inovovanom školskom vzdelávacom programe, v ktorom niektoré školy už pokračujú, iné sa s ním idú popasovať po prvýkrát.

Aj v tomto školskom roku budú v školách prebiehať okrem vyučovania rôzne aktivity a prezentácie

schopností detí a žiakov na verejnosti, v súťažiach, ale aj zapojenie do práce v projektoch, ktorá prináša so sebou nenahraditeľné skúsenosti v partnerstvách a možnostiach.

Vážený pedagogický a nepedagogický zbor našich škôl, milí žiaci, dovoľte, aby som Vám do nového školského roka popriala veľa síl, elánu a chute do práce, školských aj mimoškolských aktivít a nám všetkým spoločne želám, aby výsledkom nášho snaženia bola kvalitná, priateľská škola so spokojnými učiteľmi a šťastnými žiakmi.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Zmena v posudkovej činnosti od 1. septembra 2025

Dňa 1. septembra 2025 nadobudol účinnosť nový Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý zjednocuje posudkovú činnosť v rámci pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, a to aj v oblasti sociálnych služieb.

To znamená, že mestá, obce a vyššie územné celky už nie sú správnym orgánom pre rozhodovanie odkázanosti na sociálne služby. Táto agenda posudkovej činnosti od 1. septembra 2025 prešla na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Občania s trvalým bytom v Meste Banská Štiavnica, ktorí potrebujú sociálnu službu (umiestnenie v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári alebo domácu opatrovateľskú službu) musia svoju žiadosť o integrovaný posudok adresovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle Zákona č. 376/2024 Z. z. vykoná integrovanú posudkovú činnosť, ktorá zahŕňa sociálnu posudkovú činnosť a lekársku posudkovú činnosť, čím sa v plnom rozsahu nahrádza predchádzajúca posudková a rozhodovacia činnosť vykonávaná v pôsobnosti mesta. Na základe integrovanej posudkovej činnosti

Sídlo ÚPSVaR Banská Štiavnica FOTO ARCHÍV ŠN

ÚPSVaR ako správny orgán vydá integrovaný posudok, v ktorom bude okrem iného uvedené, na aký druh peňažného príspevku na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP a na aký druh sociálnej služby je posudzovaná osoba odkázaná.

Mesto Banská Štiavnica je od 1. septembra 2025 v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti príslušným správnym orgánom v konaní a rozhodovaní o potrebe poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, t. j., ak fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje nie na základe integrovaného posudku,

ale z iných vážnych dôvodov, ktoré budú určené a zverejnené mestom. Toto konanie sa začína na základe podania písomnej žiadosti žiadateľa o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby, v ktorej žiadateľ uvedie skutočnosti, ktoré preukazujú vážne dôvody pre poskytovanie sociálnej služby. V súlade s § 32 Správneho poriadku správny orgán (mesto) je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a na tento účel si obstará potrebné podklady pre rozhodnutie (najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti).

MsÚ

81. výročie SNP

Banská Štiavnica, pod Starým zámkom pri obnovenom Pomníku SNP.

Za pekného slnečného dňa 28. augusta 2025 /štvrtok / o 14.30 h zaznela slovenská hymna, po nej predniesla báseň pani Mária Bartíková, zamestnankyňa Mesta Banská Štiavnica. Moderátor Mgr. Peter Danáš privítal prítomných s krátkym úvodným príhovorom. Začal sa akt kladenia vencov vďaka predstaviteľmi mesta: Mgr. Nadežda Babíaková, primátorka mesta, Mgr. Peter Ernek, zástupca primátorky mesta a zároveň poslanec MsZ, Mgr. Henrieta Godová, poverená prednostka MsÚ, členovia ZO SZPB: gen. Vladimír Poprac, predseda ZO SZPB, RNDr. Pavel Bačík, podpredseda ZO SZPB a ďalšími: poslanec MsZ Štefan Mičura, Róbert Hajšel, prednostka Okresného úradu Mgr. Simona Gulaková, Mgr. Lukáš Pellegrini, poslanec MsZ, PhDr. Martin Andrášik- predseda Okresnej organizácie strany HLAS-SD, Marek Zigler DHZ Štefultov, Ing. Anna Maďarová, Ing. Peter Zorvan, Ph.D., predseda OO SNS, Ing. Jozef Karabelly, predseda MO SNS. Žiaci s p. učiteľkami ZŠ Jozefa Horáka, členky ženského spolku Živena. Nasledoval príhovor pani Mgr. Nadeždy Babiakovej. Moderátor Ing. Peter

Pamätník na cintoríne Lazaret FOTO ARCHÍV AUTORA

Danáš poďakoval pani primátorku za jej príhovor a vyzval najmladšiu členku ZO SZPB, pani Ing. Denisu Popracovú na prednesenie prejavu v zastúpení predsedu zväzu. Nasledovala hymnická pieseň Kto za pravdu horí a moderátor podujatia sa poďakoval prítomným za účasť. Vladimír Poprac oznámil, že slávnostná schôdza ZO SZPB sa ruší z technických dôvodov a všetkých prítomných požiadal o tradičné fotenie do kroniky ZO SZPB. Srdečne ďakujeme za organizačnú pomoc

PhDr. Bc. Katarína Harvanovej, vedúcej odd. organizačného, VS a SV, Ing. Petrovi Sliackemu za ozvučenie, vedeniu mesta za kytice vďaka aj na centrálny pomník na Počúvadlianskom jazere a do cintorína Lazaret, kameramanovi VIO TV Jurajovi Joklovi, v baníckych uniformách Štefanovi Psotnému a bratom Šajmerovcom, Milanovi Uhnákov, členovi DHZ Banská Štiavnica a Marekovi Ziglerovi - DHZ Štefultov, inšpektorom MsP.

Vladimír Poprac

Čo predchádzalo Salamandru

O zábavu a dobrú pohodu v Banskej Štiavnici, v minulosti jednom z najbohatších a najvýznamnejších európskych miest, nebola núdza ani v časoch minulých.

Už zo 17. stor. máme správy o veselých a roztopašných sprievodoch mestom. K ich naozajstnej renesancii došlo však až vďaka študentom svetoznámej Baníckej akadémie, ktorá začala svoju činnosť v r. 1764, ktorá bola v r. 1846 premenovaná na Banícku a lesnícku akadémiu. Salamander v tomto smere nebol výnimkou.

Banícka akadémia predstavuje vyvrcholenie vedecko-technického rozvoja nielen v tomto starobylom banskom meste, ale aj v dovtedajšom vývoji vedy, techniky a školstva na Slovensku. Štúdium, prednášky

a vedecko-technický rozvoj bola jedna vec, druhá, nie menej zaujímavá, ba dokonca výnimočná, bol vlastný rázovitý, jedinečný a neopakovateľný život poslucháčov tejto školy. Akademické prostredie bolo

živnou pôdou pre široko koncipovaný život študentov. Viacero zvykov, obyčají a piesní, ktoré sa zrodili na pôde tejto školy, sa udržiavajú dodnes vo viac alebo menej modifikovaných formách na našich aj zahraničných vysokých a stredných školách, ale tiež v súčasných či historických banských lokalitách na Slovensku i inde v Európe. Až na Banskštiavnický Salamander, ktorý nemôžeme vidieť nikde inde na svete, len v Banskej Štiavnici! Jeho výnimočná historická hodnota a jedinečnosť bola ocenená aj tým, že sa dostal aj do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku a naše mesto pripravuje jeho zaradenie aj do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO.

Foto: Marian Garai

Ján Novák

kam v BŠ a okolí?

8.-15.9. Vivat Museologiae!

Pátracia hra. Kammerhof, Kammerhofská 2, BŠ, 9.00 – 17.00 h

11. – 13.9. Salamandrové dni. Tradičné mestské slávnosti. Centrum mesta BŠ, celý deň

11.-14.9. Salamandrové farnie. Štôľňa Glanzenberg, Kammerhofská 26, BŠ, 10.00 h

9.-13. 9. Haraburdy – bazár (ne)potrebných vecí. Kammerhof, Kammerhofská 2, BŠ, 10.00 – 16.00 h

13.9. Moderštôľnianske baníctvo. Komentovaná vychádzka. Hodruša-Hámre, časť Píla, 9.00 h

13.9. Posedenie pri hudbe. Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero, 18.00 h

13.-14.9. Kalvárska púť. Kalvária, BŠ, 17.00 h

13.-14.9. Podsitnianske dni hojnosti v Baďane. Baďan, 13.00 h

19. -20.9. Festival Amplión-Nový kabaret & pouličné umenie. Centrum mesta BŠ, celý deň

19.9. Klavírny koncert: Ondrej Krajňák. Eleuzína, Horná ružová 1, BŠ, 20.00 h

20.9. Zlatá Hodruša. Súťaž v ryžovaní zlata. Baňa Starovšechsvätých, Hodruša-Hámre, 9.00 – 17.00 h

20.9. Podhorský kotlík. Amfiteáter v obci Podhorie, 10.00 – 18.00 h

20.9. Chute Sitna. Špeciality starých materi. Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero, 10.00 h

20.9. Štiavnická pivná cesta. Centrum mesta BŠ, 12.00 – 22.00 h

20. – 21.9. XVI. Celostátne kolo hry Plameň 2025. Futbalové ihrisko, BŠ, 11.30 h

20.9. Autorské čítanie: Michael Papcun -Ugly Europa. Eleuzína, Horná ružová 1, BŠ, 19.00 h

21.9. Muzikál „Kubo“. Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 17.00 h

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica, Nám. sv. Trojice 1.

Otvorené: po-so: 8.00 – 16.00 h
ne: zatvorené

Kontakt: 045/6949653,

ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

farské
okienko

Cez víkend sa v našom meste okrem Salamandrových slávností koná aj tradičná Kalvárska púť, na ktorú všetkých srdečne pozývame. **V sobotu 13. septembra**, v predvečer sviatku Povýšenia svätého kríža, budeme v Hornom kostole na Kalvárii sláviť **vígílnu svätú omšu o 17.00 h**. Po svätej omši sa na amfiteátri za Dolným kostolom v rámci programu púte uskutoční koncert slovenského pesničkára Petra Janků s názvom Svedectvo nádeje, v ktorom nám priblíži duchovný odkaz jubilejného roka. **V nedeľu 14. septembra**, na sviatok Povýšenia svätého kríža, program púte vyvrcholí **slávnostnou svätou omšou o 10.00 h** na amfiteátri za Dolným kostolom. Slávnostným kazateľom bude biskup našej banskobystrickej diecézy - Mons. ThDr. Marián Chovanec, PhD. Po svätej omši pozývame pútnikov na guláš a agapé. V prípade nepriaznivého počasia sa program púte presúva do farského Kostola Nanebovzatia Panny Márie.

V pondelok 15. septembra slávi Katolícka cirkev na Slovensku **slávnosť Sedembolestnej Panny Márie**, patrónky Slovenska. Je to zároveň deň pracovného pokoja. Za patrónku Slovenska bola vyhlásená pápežom Piom XI. v roku 1927. Kult uctievania Sedembolestnej však začal na Slovensku už oveľa skôr. Slováci sa už od odchodu Mongolov v 13. stor. utiekali o ochranu a pomoc v ťažkých historických okamihoch práve u Sedembolestnej Panny Márie.

Do konca septembra je možnosť **nahlásiť deti na prípravu k 1. sv. prijímaniu** v tomto školskom roku. Od októbra pokračujeme s prípravou birmovancov na prijatie sviatosti birmovania.

Alexandra Babiaková

Oznam

V prípade, že nestíhate realizáciu obnovy vášho rodinného domu do 30. septembra 2025, **môžete podať žiadosť o predĺženie termínu** realizácie až do marca 2026. Vzor žiadosti nájdete na stránke: Obnovdom.sk | Obnova rodinných domov | SAŽP.

MsÚ

Návšteva banského mesta Baia Sprie v Rumunsku

Náš kolega, Peter Jancsy, sa spolu s členmi slovenských baníckych spolkov zúčastnil v dňoch 14. - 17. 8. 2025 výletu do banského mesta Baia Sprie, ktoré sa nachádza v Rumunsku (Sedmohradsku) v župe Maramures.

Vedúcim zájazdu bol Ing. Erik Sombathy, predseda Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska. Okrem neho boli z Banskostiavničianov prítomní aj Ing. Jozef Karabelly a Karol Balážfy. Zo Slovenska prišli, okrem Štiavničianov, aj reprezentanti z Lubietovej, Rožňavy a Španej Doliny. Cesta sa konala pri príležitosti konania Baníckeho dňa v Baia Sprie, čím sa po 100 rokoch obnovila tradícia jeho slávenia. Oslava je spojená s cirkevným sviatkom Nanebovzatia Panny Márie, ktorému je zasvätený aj miestny farský chrám. Okrem slovenských delegácií sa na podujatí zúčastnili aj zástupcovia baníckych spolkov, miest a obcí z Rumunska a Maďarska.

Deň pred oslavami – 15.8.2025 – bola účastníkom poskytnutá ponuka návštevy Baníckeho múzea a Mineralogického múzea v susednom (podstatne väčšom) meste Baia Mare. Mineralogické múzeum prezentovalo minerály pochádzajúce len zo župy Maramures. Múzeum ponúka exkluzívne vzorky minerálov a zároveň vysvetľuje geologickú stavbu územia, geológiu ložísk a typov rudných a nerudných mineralizácií. Počet vystavených exponátov predstavuje 5% takejto zbierky. V meste sa zachovalo viacero reliktov banských stavieb, v oprave je pôvodná budova baníckej školy, kde ako profesor pôsobil Alexander Fizély.

V dopoludňajších hodinách sa konal výlet do terénu – návšteva vrchu Mons Medius, na ktorom sa zachovalo množstvo technických banských pamiatok. Baníctvo v Baia Sprie má s baníctvom v Banskej Štiavnici mnoho spoločných rysov. Nachádza sa v kopcovitom teréne vulkanického pohoria Gutai, budovaného neogénymi andezitmi. Je viazané na hydrotermálne žilné ložisko polymetalických rúd (zlata, striebra, olova, zinku a meď). Žily majú strmý sklon, ich vek je okolo 10 mil. rokov, hlavná masa žiloviny je tvorená kremeňom. Žilný ťah s Hlavnou žilou má dĺžku 8 km. Žila bola vrtmi overená do hĺbky 1 600 m a dobývaná do hĺbky 800 m. Hydrotermálne rudné žily poskytli aj nádherné drúzy rôznych minerálov, ako sú napr. kremeň, sadrovec baryt, antimonit). Baia Sprie je typovou lokalitou niekoľkých druhov minerálov (semseyit, dietrichit, felsobányait, klebelsbergit...).

Odvodňovanie baní zabezpečovali čerpadlá; dedičná štôlna vyrazená nebola. Zaujímavosťou je, že žilný ťah bol priečne pretatý žilou, tvorenou takmer čistým chalkopyritom. Banský revír Baia Sprie bol rozdelený medzi cca 220 ťažiarov. Baia Sprie sa stalo banským mestom už v roku 1376, takže baníctvo tu bolo prevádzkované už pred týmto dátumom. Na vrchu

Mons Medius bol zriadený náučný chodník, ktorého časť sme navštívili. Cestou sme videli množstvo útí banských diel, haldy, pingové polia, prepadliská a dobývky. Atraktívnym je jazero Lacul Albastru s tyrkysovozelenou vodou, ktoré vzniklo na mieste banského prepadliska. Celkový ráz územia, mesta a baníckych pamiatok, mentalita obyvateľstva (ktoré bolo priateľské a pohostinné) pripomína Banskú Štiavnicu. Samotné oslavy sa konali dňa 16.8. (v sobotu) a pozostávali zo slávnostného odhalenia pamätnej tabule Alexandra Fizélyho, mineralóga, banského inžiniera a profesora na miestnej baníckej škole; odborného baníckeho seminára, uvedenia novej knihy o histórii baníctva v Baia Sprie, slávnostného sprievodu v baníckych uniformách, prijatia u primátora, ekumenickej gréckokatolícko-rímskokatolíckej bohoslužby a bohatého kultúrneho programu s rumunskou ľudovou a populárnou hudbou. Na námestí sa konali trhy aj s ponukou minerálov. Tu sa podarilo získať pre Slovenské banské múzeum vzácny minerál klebelsbergit, ktorý má svoj svetový opis práve z Baia Sprie.

SBM

Svätohubertovská omša vo Svätom Antone

Svätohubertovská omša sa uskutočnila dňa 31. augusta 2025 na nádvorí Svätoantonského kaštieľa Múzea Svätý Anton.

Hubertovská sv. omša začala sprievodom ministrantov na čele s krížom a kadidlom s kňazmi a s lesnými pracovníkmi, sokoliar-

mi a poľovníkmi i lesníkmi, ktorí niesli uloveného jeleňa a dary prírody, ako obetné dary. Bola zamračená obloha a počas omše zasvietilo slnko.

Na sv. omši bol hlavným celebrantom ružomberský farár- dekan Dušan Pardel spolu s koncelebrujúcimi kňazmi, miestnym farárom Michalom Balážom a štiavnickým deka-

nom Norbertom Ďurdíkom. Pán dekan Dušan Pardel v kázni poukázal na prírodu a stvoriteľa, na symbiózu človeka s prírodou, spomenul aj sv. Františka z Assisi. Sv. omšu doprevádzali lesní trubači, chrámový zbor z Antona pod vedením Andrey Halibožekovej a na klávesy hrala Irena Chovanová.

Andrej Palovič

Biela pastelka 2025:

Banskoštiavničania opäť pomáhajú...

19. september 2025 je hlavným dňom celoslovenskej verejnej zbierky Biela pastelka 2025, organizovanej Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS).

Tento rok sa uskutoční už 24. ročník podujatia, ktoré prebieha v stovkách miest a obcí – vrátane Banskej Štiavnice.

„Zbierka Biela pastelka pomáha ľuďom so zrakovým postihnutím získať zručnosti nevyhnutné pre samostatný život – od bezpečnej chôdze s bielou palicou, čítania a písania Braillovým písmom, cez prácu s náročnými technickými pomôckami, ako sú počítače a mobilné telefóny, až po zvládanie starostlivosti o domácnosť či uplatnenie sa v zamestnaní,“ vysvetľuje Eliška Fričovská, PR manažérka ÚNSS. Biela pastelka tiež pomáha zastrešiť aktivity zamerané na obhajobu práv ľudí so zrakovým postihnutím, odstraňovanie bariér (architektonických, informačných i komunikačných), či aktivizovanie nevidiacich a slabozrakých.

Ako spoznáte dobrovoľníkov?

V Banskej Štiavnici – ako v iných mestách a obciach Slovenska – sa dobrovoľníci pohybujú v uliciach v dvoj- až trojčlenných tímoch. Sú oblečení v bielych tričkách s logom Bielej pastelky a zbierajú dary do zabezpečených bielo-modrých papierových pokladničiek s označením ÚNSS, názvom zbierky, registračným číslom, QR kódom. „Každý tím má k dispozícii aj Rozhodnutie o zbierke vydané Ministerstvom vnútra, či tzv. Poverenie podpísané predsedom našej organizácie a doplnenými menami konkrétnych dobrovoľníkov,“ dopĺňa Fričovská. V prípade, že má dar-

ca pochybnosti, či skutočne stretol pastelkový tím, môže kontaktovať príslušné krajské stredisko ÚNSS, alebo sa obrátiť priamo na PR manažérku organizácie.

Veni, (ne)vidi, vici

Alebo: prišli, (ne)videli – a napriek tomu zvíťazili v každodenných disciplínach. Aj tak by sa dalo opísať motto aktuálneho ročníka zbierky Biela pastelka, ktoré upriamuje pozornosť verejnosti na to, že aj bez zraku možno zvládnuť výzvy bežného dňa – hoci niektoré z nich sú náročnejšie, než si my, vidiaci, vieme predstaviť. Aby nevidiaci dokázali bezpečne prejsť ulicu, dostať sa do práce či školy, alebo si bez neohody naliať horúcu vodu do šálky kávy, musí sa to najskôr naučiť. Práve v tom mu pomáha Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – aj vďaka darcom, ktorí podporujú verejnú zbierku Biela pastelka. „Každému darcovi patrí naša veľká vďaka. Sme radi, že nás napriek náročnej dobe neobchádzajú. Z vďaka za prejavenu solidaritu im venujeme symbol našej zbierky – drevenú pastelku, ktorá im môže pripomínať, že majú srdce na pravom mieste,“ dopĺňa E. Fričovská.

Biela pastelka pomáha:

- pri návstu samostatnej chôdze s bielou palicou
- pri výučbe čítania a písania Braillova písma
- kurzami práce s kompenzačnými, optickými a technicky náročnými pomôckami (PC, dotykový mobilný telefón, špeciálne lupy a pod.)
- aktivitami zameranými na obhajobu práv ľudí so zrakovým postihnutím
- podporou aktivizovania ľudí nevidiacich a slabozrakých prostrední-

ctvom kultúrnych, športových či voľnočasových podujatí

- pri návstu sebaobslužných činností – varenie, pranie, žehlenie, upratovanie

- špecializovaným sociálnym poradenstvom – poradenstvo pri získavaní príspevkov, v oblasti zamestnávania, pri vyrovnávaní sa s postihnutím a životom bez zraku

Nevidiacich a slabozrakých možno podporiť:

- 19. 9. 2025 v uliciach miest a obcí po celom Slovensku

- bezhotovostne prostredníctvom ČSOB platobných terminálov

- dokonca počas výletu vo vlakoch Tatranských električkových železníc (TEZ)

- príspevkom do stacionárnych pokladničiek umiestnených vo vybraných organizáciách a inštitúciách

- zaslaním SMS v hodnote 3 € na číslo 820 vo všetkých sieťach

- príspevkom na účet

SK23 1111 0000 0014 3025 8006

- online darom prostredníctvom

www.bielapastelka.sk.

Zaujímavé čísla

- do zbierky je zapojených viac ako 4 500 dobrovoľníkov

- v uliciach bude zhruba 2 500 pokladničiek

- zapojených je viac ako 300 miest a obcí Slovenska

- aktuálny ročník má výnimočné plagáty, pripravené pre každý kraj – dominantu na plagáte je vždy spojená s krajom, kde sa zbierka organizuje
- zbierku podporujú nielen celoslovenské, ale aj regionálne médiá a spoločnosti

Eliška Fričovská, PR manažérka a hlavná koordinátorka VZ Biela pastelka

záhradkárske
okienko

Rady záhradkárom

V septembri záhradu čakajú práce súvisiace so zberom úrody, prípravou na zimu a výsadbou jarnej zeleniny a cibulovín. Dôležité je čistenie záhonov, prihnojovanie, úprava trávnik (vertikutácia, dosiatie), pravidelná zálievka a zber či uskladnenie plodov. Koncom mesiaca sa tiež sadia cibuloviny na jar a vyberajú hľuzy citlivé na mráz.

Zeleninová záhrada

Vysievame špenát na skorý jarý zber, vysievame skoré odrody reďkovky s krátkym vegetačným obdobím, najlepšie pod fóliu, alebo do pareniska, obmedzujeme zalievanie zeleniny určenej na zimné uskladnenie, zberáme jarý cesnak a cibuľu zo semena, rozsádzame trvalé druhy zeleniny – pažitka, rebarbora, chren, pripravíme záhony na výsadbu zimného cesnaku a cibule, na prázdne záhony navezieme maštaltňový hnoj alebo kompost a zaryľujeme ho, pred príchodom mrazov pozberáme aj zelené paradajky a necháme ich dozrieť na teplom mieste

Ovocná záhrada

Zberáme jesenné odrody ovocia, s ovocím manipulujeme opatrne, aby sa nepoškodilo, poškodené plody vyradíme na okamžitú spotrebu, dokončujeme presvetľovanie kôstkovín a orechov, vo vinohrade postupne zberáme hrozno skorších muštových a neskorých stolistých odrôd, do konca mesiaca ešte môžeme sadiť jahody, koncom septembra môžeme začať s výsadbou ríbezlí, egrešov a malín, začíname s prípravou jám a kolov na novú ovocnú výsadbu

Okrasná záhrada

Pripravíme záhony na výsadbu ruží, vysievame semená skalničiek s krátkym obdobím klíčivosti, rozsádzame a presádzame trvalky a dvojročné kvetiny, vysádzame ihličnany a vždyzelené kry, cibule drobných cibulovín a ľalií (okrem ľalie bielej), po zožltnutí listov vyberieme zo zeme hľuzy mečíkov a uskladníme ich na vzdušnom, suchom a chladnom mieste, koncom mesiaca vyberáme hľuzy georgín, montbrécii a kán, kosíme trávnik, kvety, ktoré sme „letniť“ dáme späť do vnútra, dokončíme rozmnožovanie trvaliek delením (pivonky, kosatce, prvosienky, verternice) a odrezkami (muškáty)

Zdroj: www.zahrada.sk

Michaela Mojišová

Tradície našich predkov

Folklorný ľudový festival zameraný na návrat k ľudovým zvykom a tradíciám. XXV. ročník sa bude konať 13. – 14.9.2025, pod názvom: „Tradície našich predkov“.

Ochutnať môžete kačacinu s lokšami, lokše s masťou, guláš z diviny, grilované klobásky, pečené prasa, páranice, koláče a pagáče našich šikovných gazdoviek a domácu pálenku.

13.9. (sobota) na festivale vystúpia: FSK Dobrona z Dobrej Nivy, FS Rozmarín z Pliešoviec, Sestry Bacmaňákové, MSS Veselí chlapi z Veľkých Kozmálovíc a FS Bystrina z Banskej Bystrice

14.9. (nedeľa) na festivale vystúpia: DFS Drienka zo Slovenskej Ľupče, hudobná skupina Pedaropeja a Štefan Štec & Fajta

Sprievodné akcie: obdivovať môžete prácu a diela tradičných re-

meselníkov a výrobky regionálnej značky „HONT“ (ich výrobky si môžete aj zakúpiť), tvorivé dielne, skákačí hrad, program pre deti, predajná výstava obrazov, navštíviť môžete Ľudovú izbu zameranú na tradičné odievanie, Hospodárske múzeum a Románsku rotundu (Evanjelický a.v. kostol).

Vstupné na podujatie: dospelí 5,-€, deti 2,-€.

Obec Baďan

Záujmová krúžková činnosť

Centra voľného času

v šk. r. 2025/2026

Atletika – deti od 4 rokov,
I. a II. stupeň ZŠ, študenti SŠ

Brazilske JIU JITSU

Prípravka - 4 – 6 ročné deti

– začiatocníci, pokročilí

Mladší žiaci - 6 – 10 ročné deti

– začiatocníci, pokročilí

Starší žiaci - 11 ročné deti a staršie

– začiatocníci, pokročilí

Sebaobrana – mládež a dospelí záujemcovia nad 18 rokov

Parkour – 7-10 rokov

Rekreačný bedminton

– II. stupeň ZŠ

Florbalové ZK – I. stupeň ZŠ

Gymnastika

– začiatocníci, mierne pokročilí,

– pokročilí / tí, ktorí chodili 3 roky na gymnastiku začiatocníkov a mierne pokročilých/

Strelecký ZK – od 10 rokov

Šach – I. a II. stupeň ZŠ,

študenti SŠ

Plávanie /Plavecký klub/

– I. a II. stupeň ZŠ

Volejbal – II. stupeň ZŠ

Basketbal – II. stupeň ZŠ

Výtvarný krúžok – I. a II. stupeň

Tvorivé všeličo – I. stupeň ZŠ

Lego – I. stupeň ZŠ

Kamarátka matematika

– 8. roč. ZŠ

Nebojme sa testovania – 9. roč. ZŠ

– Matematika

– Slovenský jazyk

Anglický jazyk – 1. – 2. roč.,

3. – 4. roč. ZŠ

Applause – tanečná skupina

– MŠ, Kids A, Kids B, Junior C,

Candies, Stars, Unique

Folklórny krúžok – I. stupeň ZŠ

Hudobno-pohybový – MŠ

Tancujeme s Lenkou – MŠ

Výtvarné ZK – MŠ

Na všetky ZK sa môžu záujemcovia prihlásiť v Centre voľného času na ul. L. Svobodu 40, B. Štiavnica, č. t. 0907 598 567, 045 691 16 26, e-mail:

cvcbanskastiavnica@centrum.sk, žiadosť o prijatie nájdete na web stránke: www.cvcbanskastiavnica.edupage.org. **Záujmová krúžková činnosť začína k 1.10.2025.**

Janka Machilová, CVČ BŠ

„Kvetiny krásia jar – snopy jeseň.“

Ruské príslovie

Salamander v múzeu:

Slovenské banské múzeum počas Salamandrových dní ponúkne návštevníkom jedinečné zážitky

Slovenské banské múzeum sa aj tento rok zapája do tradičných Salamandrových dní v Banskej Štiavnici.

Od 8. do 15. septembra sme pripravili pre návštevníkov zaujímavý program pod názvom „**Salamander v múzeu**“.

Jedným z hlavných lákadiel bude Salamandrové **fáranie do štôlne Glanzenberg**. Uskutoční sa **od štvrtka 11. septembra do nedele 14. septembra**, každý deň o 10.00 a 12.00 h, v nedeľu len o 10.00. Vzhľadom na náročnosť terénu je vstup vhodný pre deti od 6 rokov. Kapacita jednej prehliadky je obmedzená na 15 osôb, preto je nevyhnutná včasná rezervácia.

Pre návštevníkov s mladšími deťmi odporúčame navštíviť Banské múzeum v prírode, ktoré okrem fárania do bane ponúka aj prehliadku povrchovej expozície. Počas Salamandrového týždňa sa v expozícii Kammerhof – Baníctvo na Sloven-

sku bude možné zapojiť do pátracej hry. Po zakúpení vstupenky do expozície majú návštevníci možnosť zahrať si hru zdarma. Je venovaná významným osobnostiam spojeným s históriou múzea a ponúka výborný zážitok pre celú rodinu.

Vo štvrtok 11. septembra sa v priestoroch Kammerhofu, konkrétne v Sieni komorských grófov, uskutoční **odborný seminár** pri príležitosti 125. výročia múzejníctva v Banskej Štiavnici. V rámci podujatia vystúpia odborní pracovníci múzea s príspevkami zameranými na dejiny zbierkotvornej činnosti a vývoja múzea. Zároveň budú predstavené aj nové publikácie vydané múzeom v roku 2025.

Od utorka 9. septembra do soboty 13. septembra budú v Dielničke v Kammerhofe otvorené obľúbené **Haraburdy**. Sú zamerané na recykláciu, znovupoužívanie a podporu udržateľného prístupu k predmetom každodennej potreby. Návštevníci tu môžu ponúknuť alebo zakú-

piť predmety, ktoré by mohli nájsť svoje ďalšie využitie.

Na sobotu 13. septembra je naplánovaná aj **komentovaná montánna vychádzka** po zaniknutých baníckych lokalitách. Stretnutie účastníkov je o 9.00 h v Hodruši-Hámroch, časť Píla.

Všetkých návštevníkov, ktorí v septembri zavítajú do Banskej Štiavnice srdečne pozývame, aby si ne nechali ujsť návštevu jedinečných expozícií Slovenského banského múzea. Okrem špeciálneho programu v rámci Salamandrových dní sa na vás tešíme aj v expozíciách Starého zámku, Nového zámku či v Galérii Jozefa Kollára. Banská Štiavnica má počas Salamandrových dní výnimočnú atmosféru a múzeum je jej neodmysliteľnou súčasťou. Príďte spoznať históriu, tradície a krásu banského dedičstva na vlastnej koži. Tešíme sa na vašu návštevu.

Ing. Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

Prechádzka po stopách minulosti počas Salamandrových dní v Banskej Štiavnici

Salamandrové dni sú oslavou bohatej baníckej histórie Banskej Štiavnice a okolia.

Slovenské banské múzeum v rámci pestrého programu ponúka aj možnosť zažiť putovanie po stopách zaniknutých baníckych lokalít. Montánna vychádzka s názvom „**Moderštôlnianske baníctvo**“ sa uskutoční **v sobotu 13. septembra 2025 so začiatkom o 9.00 h.**

Vyďte sa s nami na približne 11-kilometrový okruh, počas ktorého navštívite menej známe, no o to zaujímavejšie miesta, späť s historickou ťažbou rúd a banskou činnosťou. Na trase spoznáte pozostatky baníctva v lokalite Petrovka – Kopanice, vystúpite na vyhládokový vrch Banište, ktorý poskytne nádherné výhľady na okolitú krajinu a ponúkne zaujímavé informácie o geológii regiónu. Navštívite Moderštôlniansky tajch, významnú súčasť vodohospodárskeho systému, slúžiaceho banskej činnosti.

Trasa povedie k lokalite Stupy v Ko-

hútovskej doline, kde sa kedysi spracovávali rudy, až sa dostaneme k Moder dedičnej štôlni, jednému z významných baníckych objektov v regióne. Putovanie uzavrieme návratom na východiskové miesto v Hodruši-Hámroch, časť Píla. Predpokladaný návrat je o 15.00 h. Už druhou montánnou vychádzkou v tomto roku vás bude sprevádzať odborný pracovník Banského múzea v prírode, Peter Orčík. „*Aprílová montánna vychádzka mala výborný ohlas. Navštívili sme menej známe, až zabudnuté zákutia Štiavnických vrchov. Verím, že aj tentoraz si účastníci*

odnesú pekný zážitok,“ povedal Orčík. Nie všetko sa zmestí do vitrín múzeí alebo sa dá opísať v knihách. Montánne vychádzky v autentickom prostredí majú jedinečnú atmosféru. „*Zaujímavé miesta, ktoré navštívime, už samy hovoria o náročnosti baníckej histórie tohto regiónu. Keď k tomu pridáme určité historické skutočnosti, vychádzka získa ďalší rozmer a pomôže lepšie pochopiť, ako baníctvo formovalo túto krajinu aj životy jej obyvateľov,*“ doplnil.

Vzhľadom na členitý terén (5 km v stúpaní, prevýšenie cca 400 m) odporúčame pevnú turistickú obuv, dostatok vody a občerstvenie.

Účast na vychádzke je bezplatná, avšak odporúčame vopred si rezervovať miesto. V prípade nepriaznivého počasia sa podujatie neuskutoční.

Rezervácie a ďalšie informácie: tel.: 045 / 691 29 71, e-mail: bmp@muzeumbs.sk, web: www.muzeumbs.sk

Ing. Martina Kminiaková, SBM, Odbor marketingu, propagácie a environmentálnej výchovy

Po sezóne: Trotuar Cafe & Bar

a Resla Residence s jesennou ponukou

S prichádzajúcou jeseňou sa prevádzkovatelia ubytovacích a gastronomických zariadení v našom meste pripravujú na ukončenie letnej turistickej sezóny.

Medzi známe prevádzky patrí aj kaviareň Trotuar Cafe & Bar a ubytovanie Resla Residence. O plánoch na jeseň sme sa rozprávali s ich prevádzkovateľom a členom OZ Štiavnica BS, PhDr. Dávidom Ivanom, MBA.

Ako hodnotíte tohtoročnú letnú sezónu z pohľadu návštevnosti a služieb?

„Tohtoročná top-sezóna nám len potvrdila to, čo nám ukazuje už dlhodobý trend. Záujem o Banskú Štiavnicu ako destináciu z roka na rok klesá. Aktuálne zbierame dáta a informácie z rôznych strán, aby sme to vedeli správne vyhodnotiť a nastaviť k tomu nejakú stratégiu. Avšak pokles návštevnosti badateľ po celej Slovenskej republike. Aj Tatry sa pasujú s čoraz menším záujmom Slovákov, avšak aktuálne to suplujú Poliaci, ktorí tvoria až 60% návštevníkov. Mý Poliakov ako destinácia až tak nezažívame, nakoľko sme pre nich dosť ďaleko. Banská Štiavnica však môže byť a aj je zaujímavá pre Maďarov, nakoľko z Budapešti ste tu zhruba rovnako rýchlo, ako z Bratislavy.“

Mnohí návštevníci sa sťažujú na vysoké ceny tovarov a služieb v meste (nepomer kvality a ceny), čím je to spôsobené?

„Áno, registrujem veľa štríacej sa negativity na margo Banskej Štiavnice, v hlave mi utkvel najmä jeden článok „Štiavnica je drahšia ako Monako“. Buď dotyčný pisateľ nebol nikdy v Monaku, alebo sú to účelové články, ktoré

majú Štiavnicu a jej prevádzkam nejakú uškodiť. Paradoxne je Banská Štiavnica finančne najdostupnejším mestom, čo sa týka turistického ubytovania na Slovensku. Všetkade kde na Slovensku nájdete ubytovanie za 50€/ noc pre 2 osoby? Vysoké Tatry? Jasná? Terchová? Košice? Bratislava? Nikde nenájdete slušné ubytovanie pod 100€/ noc, iba u nás. A čo sa týka gastr, ono je to tak, v každej destinácii, v každom meste nájdete drahšie podniky, lacnejšie podniky, horšie či lepšie. Ale keď sa vyberiete do jedného - dvoch najdrahších podnikov v Banskej Štiavnici, a potom vypisujete blogy či statusy o tom, aké je to neprimerane drahé, nie je to objektívne. Poznáam veľa konkurenčných podnikov v Banskej Štiavnici, ktoré ponúkajú výbornú kvalitu za prijateľnú cenu. Napríklad aj v našej kaviarni sme mali akciu, že sme pre štiavničianov dávali kávu za 1€. Pivo Plzeň máme v cenníku za 2,90€. V bratislavskej prevádzke som si ho dal za 7,90€, pretože Cola tam stála 8€. Toto už nečítam až tak často, aj

keď to denne zažívam v BA, v BB v ZV, proste hocikde. Na Slovensko prišla všeobecná dražoba, a nie je to chybou podnikateľov, že by umelo navyšovali ceny a tým zisky. Jednoducho, keď vám štát v priebehu roka zvýši DPH z 5% na 23%, zvýšia sa ceny energií, zvýšia sa náklady na zamestnancov, pribudne daň z cukru, moja obľúbená daň „zo vzduchu“ teda transakčná daň, alebo daňová licencia, ktorú musíte platiť či robíte alebo ste v strate. Ono sa to musí prejavovať v konečných cenách, ktoré sú aktuálne naozaj vysoké. Žiaľ, všade na Slovensku – žiaľ, nie našou chybou.“

Jesenná verzia festivalu

Štiavnická pivná cesta bude koncom septembra. Chystáte nejaké novinky, čím bude festival iný ako predchádzajúci?

„Jesenná Štiavnická pivná cesta sa tento rok uskutoční o čosi skôr – už 20. septembra 2025. Rozhodli sme sa tak preto, že minuloročný októbrový termín už spravádzalo chladnejšie počasie. Tento raz čaká návštevníkov 11 zastávok s 11 rôznymi pivami, takže zážitok bude pestrý.“

Listky si je možné zakúpiť v predpredaji na predpredaj.sk za 15 €. Registrácia bude prebiehať v pivnom stánku na Trojičnom námestí a celý festival odštartuje v sobotu o 12.00 h. A čo je novinkou? Určite zmenená pivná ponuka a bude to taká rozlúčka s letom a pitím piva vonku na terasách. Účastníci dostanú po absolvovaní všetkých prevádzok diplom a medailu „Majster pitia piva“, čo určite poteší každého fanúšika piva aj zberateľov spomienok.“

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Znova premáva autobusová linka

na trase BS - BA - BS

Oznamujeme verejnosti, že od dňa (28.8.2025) premáva pravidelná autobusová linka medzi Banskou Štiavnicou a Bratislavou.

Premáva zatiaľ každý piatok a nedeľu a bude to zrýchlený spoj na trase Banská Štiavnica - Bratislava za 2,5h so zastávkami: Sklené Teplice - Hlínik nad Hronom - Žarnovica - Nová Baňa - Bratislava.

Spoj nadväzuje na iné spoje, aby sa prepojal aj s mestami ako Nitra, Trnava a pod.

Časy odchodov autobusu sú nasledovné:

Piatok z BS o 13.00 hod.,

z BA o 16.40 hod.,

Nedeľa z BS o 15.25 hod.,

z BA o 19.10 hod.

Na ceste z Bratislavy do Banskej Štiavnice pribudli zastávky Pod Kalváriou a Drieňová.

Autobusové spojenie je prevádzkované súkromným operátorom:

Kjubik Company, s.r.o., Revištské Podzámcie 27, 966 81 Žarnovica, Ing. Jakub Zliechovec, jakub.zliechovec@gmail.com, tel.: +421 944 608 826, www.kjubik.sk.

Nákup lístkov zatiaľ u šoféra na zastávke, platba kartou je možná, v hotovosti vítaná!

MsÚ

Súťaž s Trotkom

Milí čitatelia!

Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž o vstupenky na festival „Štiavnická pivná cesta“, ktorý sa bude konať 20.9.2025. Vašou úlohou bude správne odpovedať na súťažnú otázku a budete zaradení do zlosovania.

Súťažná otázka:

Aké zviera je v Logu pivnej cesty?

Kupón

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne odpovede spolu s kupónmi zasielajte do redakcie ŠN, príp. emailom v termíne do 18.9. Prajeme Vám veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Súťaž o vstupenky

s Ampliónom- výhercovia

Správna odpoveď: b/ Barón Prášil

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali šťastných výhercov 2 vstupeniek na festival Amplión- Nový kabaret & pouličné umenie: **1.** Mária Čaklošová, **2.** Alžbeta Kopálová, **3.** Andrea Kočalková, **4.** Marta Mikulčíková, **5.** Katarína Šestáková, **6.** Eva Uhrinčatová, **7.** rod. Dobrovičová, **8.** rod. Patakyová. Srdečne blahoželáme! Vstupenky si prevezmite v Centrálnom mieste vstupeniek (KCKammerhofská 1, bočný služobný vchod) od štvrtka 18.9. (15.00 – 20.00 h.).

Vaša red. ŠN

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:

po, ut, st, pi: 8.00 h - 11.30 h

12.00 h - 17.00 h,

št: 8.00 h - 11.30 h

12.00 h - 15.00 h,

Blížšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

MsK

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici č. 124/2025 zo dňa 27. augusta 2025 zverejňuje: **Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 26/2025 na prevod majetku** Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica

- **Pozemok parc. č. E KN 5955, vo výmere 136 m² záhrada**
- **Pozemok parc. č. C KN 244/1 vo výmere 902 m² záhrada**
Nehnuteľnosti sú vedené v katastri nehnuteľností Okresného úradu v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor, na LV č. 1, (pod B1), pre Okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k. ú. Banská Štiavnica v prospech vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1. Minimálna požadovaná kúpna cena je: 30 €/m² t.j. celkom 31 140 €. Všeobecná hodnota nehnuteľnosti je určená znaleckým posudkom č. 35/2021 zo dňa 19.6.2021, vypracovaným znalcom z odboru stavebníctva Ing. Igorom Mičkom, vo výške 28 200 € (27,19 €/m²). Zámer na odpredaj citovaných pozemkov bol schválený uznesením MsZ č. 21/2023 zo dňa 15. februára 2023. Vyhlásenie IV. opakovanej OVS na prevod pozemkov bolo schválené uznesením MsZ č. 124/2025 zo dňa 27. augusta 2025. Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli Mesta Banská Štiavnica. Podmienky obchodnej verejnej súťaže a súťažné podklady sú zverejnené na webovom sídle mesta Banská Štiavnica: <https://www.banskastiavnica.sk/obcan/samosprava/transparentna-samosprava/ponuka-majetku/> Blížšie info k spôsobu, dôvodu a podmienkam prevodu majetku získate na odd. SM MsÚ: **Bc. Vladimíra Lempochnerová:** 045/6949642.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

citát

„Keď sa pavučiny pretahujú, bude dlhá jeseň.“

Slovenské príslovie

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má... Magdolna Balogh

V Banskej Štiavnici pôsobia prekladateľky a prekladatelia, ktorí tu trávajú štipendijný pobyt a pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Rezidenčné pobyty Trojica Air v tomto roku realizuje Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica, a preto by sme radi predstavili a prezentovali tento spoločný projekt. V auguste (15. 8. - 16. 9.) nastúpila na mesačný rezidenčný pobyt Magdolna Balogh. V Banskej Štiavnici bude prekladať do maďarčiny Stanislava Rakúsa a jeho Temporálne poznámky. Položili sme jej 3 otázky:

1. Ovplyvňujú recepcný proces inonárodnej literatúry kultúrne vzťahy a literárne tradície daných národov?

M. B.: „Áno, samozrejme. Recepcia inonárodnej literatúry je vždy zložitý proces, na ktorom sa zúčastňujú jednotlivci aj inštitúcie (od vydavateľstiev cez štátne kultúrne inštitúty až po rôzne vedecké a vysokoškolské pracoviská či médiá). Všetky tieto zložky spolu vytvárajú kultúrne vzťahy. Ak fungujú dobre a spoľahlivo, aj recepcný proces prebieha ľahšie a bez problémov.“

Na základe vlastnej skúsenosti môžem tvrdiť, že kľúčovou postavou v procese recepcie je vždy prekladateľ/ka. Jeho/

jej poznatky, znalosť danej literatúry, jazykové a stylistické kompetencie, ako aj to, čo jednoducho nazývame „vkus“, majú prvoradý význam. Prekladateľ/ka je kľúčovou postavou aj preto, že neraz zohráva úlohu manažéra/ky, ktorý/ktorá nielenže dielo prekladá, ale aj hľadá vydavateľa a snaží sa ho presvedčiť, aby prijal riziko jeho vydania.“

2. Kniha preložená do svetového jazyka sa otvára brány aj do prekladu v iných jazykoch?

M. B.: „Povedala by som, že to nie je automatické. V každom prípade, ak je konkrétne literárne dielo dostupné v niektorom zo svetových jazykov, má väčšiu šancu získať pozornosť vydavateľstiev „malých“ literatúr. To vyplýva z výraznej asymetrie celého systému tzv. „svetovej literatúry“: „veľké“ litera-

túry (t. j. literatúry písané vo svetových jazykoch) sú v kultúrnom priestore oveľa viditeľnejšie, majú symbolickú moc ovplyvňovať preklad, vydanie aj recepciu diel v rámci medzinárodného kultúrneho obehu.

To znamená, že dielo „malej“ literatúry, preložené do svetového jazyka, sa môže následne dostať aj do inej „malej“ literatúry práve cez tento sprostredkujúci kanál. V takom prípade môžeme hovoriť o sprostredkovateľskej úlohe svetového systému šírenia literárnych artefaktov.“

3. Ako hodnotíte spoluprácu s médiami, ktoré do istej miery môžu ovplyvniť, aby sa prekladané diela dostali do širokého povedomia čitateľov?

M. B.: „Spolupráca s médiami je veľmi dôležitým faktorom recepcie inonárodných diel. Preložené dielo určite potrebuje popularizáciu – informácia o ňom sa musí dostať k potenciálnym čitateľom, aby sa – najmä v prípade, ak pochádza z tzv. „malej literatúry“ – nestratilo v mori vydávaných kníh na knižnom trhu. Práve preto pravidelne zverejňujem recenzie o novopublikovaných knihách v jednom z maďarských kultúrnych týždenníkov (Magyar Narancs), ktorý je okrem tlačenej verzie dostupný aj online. Takto má dielo väčšiu šancu dostať sa do povedomia potenciálnych čitateľov.“

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

**2025
PROGRAM
KALVÁRSKA PÚŤ**

SOBOTA 13.9.

- 17:00 sv. omša - Horný kostol
- 18:00 koncert Peter Janků - amfiteáter za Dolným kostolom

NEDELA 14.9.

- 10:00 sv. omša - amfiteáter za Dolným kostolom
celebruje Mons. Marián Chovanec, diecézny biskup
Po sv. omši pozývame pútníkov na guláš a na agapé.

☎ 0905 360 307
🌐 www.kalvaria.org

PARKOVANIE:
v sobotu 16:00 - 20:00 zdarma v areáli Infocentra
v nedeľu 9:00 - 13:00 zdarma v areáli Infocentra
a na mestských parkoviskách Pod Kalváriou a na Hájkú
počas púte sa bude konať zbierka na obnovu a údržbu Kalvárie

**XVI. CELOŠTÁTNE KOLO
HRY PLAMEŇ 2025**

Program:
20. 9. 2025 (sobota):
futbalové ihrisko Banská Štiavnica
11:30 hod. - Beh na 60m cez prekážky
14:00 hod. - Požiarňý útok s vodou

21. 9. 2025 (nedeľa):
futbalové ihrisko Banská Štiavnica
08:40 hod. - Nástup družstiev
09:00 hod. - Slávnostné otvorenie
10:00 hod. - Plnenie disciplín
16:00 hod. - Slávnostné vyhodnotenie súťaže

pod záštitou L. štátnej
tajomníčky MV SR Lucie Kurilovskej

Dobrovoľná požiarňa ochrana Slovenskej republiky
mesto Banská Štiavnica
Územná organizácia DPO SR Žiar nad Hronom

Zahrabeme si vzácnu stredovekú pamiatku?

Každoročne do Banskej Štiavnice pricestujú tisíce návštevníkov, čo je pozitívny jav.

Zaujímajú ich prirodzene vzácne pamiatkové kultúrne dedičstvo, okoliť príroda i možnosť rekreácie pri jazeroch. My domáci obyvatelia sme si už pomaly zvykli na preplnenú hlavnú ulicu. Pri pravidelných prechádzkach so sestrou Ľubou a kamarátkou Martou sme si na jar t. r. všimli s údivom a ja aj s radostným očakávaním, že sa nad farským kostolom na parkovisku pod bývalou Banickou školou uskutočnila brigáda a odstránili náletové dreviny a terový papier, ktorý maskoval fragmenty zaniknutého dominikánskeho kláštora a neskôr Piaristického gymnázia. Po vyše 30-tich rokoch od ich objavenia archeológom Dr. M. Hanuliakom z AÚ SAV Nitra, som sa domnieval, že bude nasledovať konzervácia muriva, obnova a perspektíva aj sprístupnenie verejnosti. Prirodzene v rámci nového projektu s prekrytím. Príkladov na podobné riešenia je veľa, či už v susednom Rakúsku, Taliansku, Burgundsku, Izraeli a pod. Zatiaľ sa tak nestalo a matka príroda je silnejšia a ruiny kláštora sa pomaly, ale iste rozpadajú. Zahrabeme si vzácnu pamiatku? 8. a 9. 9. 1994 sa uskutočnilo Umelecko-historické kolokvium, usporiadané pri príležitosti 740. výročia Kostola sv. Egídia v Iliji, zásluhou Dr. B. Bachratého, CSC., a pána dekana Pavla Zafka. Na podujatí sa spolupodieľala aj Katedra dejín výtvarného umenia FFUK Bratislava a Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici. Výsledkom bol Zborník príspevkov od pedagógov a vedcov. Jedným z príspevkov bola aj štúdia spomínaného Dr. M. Hanuliaka, DrSc., dokumentujúca archeologický výskum dominikánskeho kláštora, realizovaný z objektívnych dôvodov v rokoch 1990-1992-1994. Priniesol mnohé nové a zaujímavé poznatky, tiež datovanie kláštora do 30. rokov 13. storočia, ako aj nasledujúce fázy postupného gotického a renesančného vývoja, ale tiež súhrn odbornej literatúry k problematike stredovekých kostolov a kláštorov regiónu, ako aj rádu dominikánov v B. Štiavnici. Ti počas vyše 300-ročného pôsobenia zohrávali v stredoveku významnú úlohu, najmä pre sociálne slabšie obyvateľstvo baníkov a chudoby.

Slovenská historická veda už dávno konštatovala význam stredovekej Banskej Štiavnice v rámci uhorského kráľovstva, zásluhou ťažby a spracovania drahých kovov a tiež pričinením saských a tirolských kolonistov v 12. a 13. storočí. Okrem hospodárskeho rozvoja veľmi dôležitú úlohu v živote mesta zohrávala Katolícka cirkev svojím duchovným pôsobením, ako aj prostredníctvom výstavby sakrálnych stavieb: kostolov a kláštorov. Banská Štiavnica sa dodnes pyši dvomi monumentálnymi troj-lodnými bazilikami z obdobia po roku 1222, z prechodného románsko-gotického štýlu: v súčasnosti objekt Starého zámku a farský chrám Nanebovzatia P.Márie. Ich veľkoleposť, originalita architektonického riešenia udivuje návštevníkov dodnes. V 70. a 80.-tych rokoch minulého storočia sa uskutočnila obnova farského kostola a aj časti arkádovej chodby rajskeho dvora, viditeľná dodnes z cesty, žiaľ, s výskumom sa nepokračovalo. Fragmenty stavby dominikánskeho kláštora si rozhodne dnes zaslúžia pozornosť ako odbornej verejnosti, tak aj pamiatkarskej obce. Neprijemným zistením je, že zo susedného, tzv. Hellovho domu v rámci jeho rekonštrukcie, sa hlina a zemina vyvážala na kopec nad bývalým kláštorom. Treba len veriť, že nie na zasypenie fragmentov a rozšírenie tamojšieho parkoviska pre autá. Aj naše mesto, podobne ako mnohé iné na Slovensku, zápasi s nedostatkom parkovacích miest pre turistov, ale nechce sa mi veriť, že by autá mali prednosť pred stredovekou pamiatkou? Treba aj dúfať v osvietenosť a veľkorysosť majiteľa pozemku, kde sa kláštor nachádza, že nedôjde k jeho definitívnemu zničeniu. Viacerí štiavničania si dodnes pamätáme veľký boom v našom mes-

te v 70.-80. rokoch, kedy v rámci „Záchranu pokladu“ prišli do mesta vládni predstavitelia a prijali sa rôzne uznesenia, napr. č. 58/1978 k ochrane pamiatkového fondu. V rámci neho prišli k nám aj odborníci z Poľska, umenovedci aj reštaurátori, realizovali sa mnohé výskumy meštianskych domov, hlavne na Námestí sv. Trojice a hlavnej ulici A. Kmeťa. Objavili neskutočnú krásu domov i fasád viacerých objektov. Štiavničania pomenovaný objekt Starej pošty, alebo Hellov dom, patrí tiež k veľmi pozoruhodným, tvoria ho minimálne 4 objekty v rozhraní neskoré gotiky, renesancie a baroka. Mal prirodzene viacerých majiteľov z radov bohatých mešťanov v priebehu stáročí. Zachovali sa pozoruhodné detaily výzdoby. Dlhé roky objekt chátral, bol neobývaný. V súčasnosti sa rýchlo obnovuje a pevne verím, že to nie je jeho definitívna podoba fasády. Natretie neskorogotických ostiení okien ako aj renesančného arkiera s kamennými krakorcami, zatretie železných spojov všetko bielo vápennou omietkou je nedôstojné v 21. storočí a úplne popiera hodnoty pamiatkovej obnovy. Navyše, problémom je aj hydroizolácia objektov, omietka už v dolnej časti opadáva. Takto by sa v Banskej Štiavnici, meste zapísanom na Listinu kultúrneho dedičstva UNESCO pokračovať v pamiatkovej obnove nemalo. Treba realizáciu na odbornej úrovni s príznačím všetkých hodnôt historického objektu.

Lit.: Bachratý, Bohumír- Zafko, Pavol. Ilija. Umelecko-historické kolokvium usporiadané pri príležitosti 740. výročia Kostola sv. Egídia v Iliji. Bratislava- Tlačiarne Dragonpress.1995, bez očíslovania strán. ISBN 80-967264-8-X.

Mgr. Mária Čelková,
historička umenia

oznamy,
spomienky

Spomienka

Dňa **2. augusta** uplynuli už štyri roky, čo nás opustil

Ing. arch. Ivan Hrušovský, ktorý celý svoj profesionálny život prežil v meste Banská Štiavnica a naposledy učil na Strednej odbornej škole Samuela Mikovíniho v tomto meste. Ďakujem všetkým, ktorí ho poznali a spolu so mnou na neho spomínajú. S úctou k jeho pamiatke,

brat Miloš

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **úradné hodiny v kancelárii** na Bratskej 17 budú **iba v stredu 8.00 – 12.00 h** až do odvolania, z prevádzkových dôvodov.

Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. č.: 0908 236 896, 0907 596 488, 0904 110 253, 0915 883 972, 0911 205 103.

Výbor ZO SZTP

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod.

Bližšie informácie v CVČ na č. tel.: 0907 598 567.

J. Machilová

Nový riaditeľ

Správy CHKO Štiavnické vrchy (CHKO ŠV)

Na základe výsledku výberového konania zo dňa 24.7.2025 bol do funkcie nového riaditeľa Správa CHKO ŠV menovaný Ing. Jaroslav Vlčko, CSc. Do mimoriadne zodpovednej funkcie mu srdečne blahoželáme a súčasne našich čitateľov informujeme, že profil nového riaditeľa a jeho predstavy o jeho najnovších perspektívnych aktivitách budeme informovať v najbližšom vydaní ŠN.

ŠN

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

**STREDOSLOVENSKÁ
ENERGETIKA**

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez elektrickej energie budú v B. Štiavnici:

- **24.9.** v čase od 6.30 – 18.30 h. na ul.: Lesnícka, Mierová.

- **25.9.** v čase od 6.30 – 20.30 h. na ul.: Mierová, Michalská, Šobov.

- **7.10.** v čase od 6.30 – 19.30 h. na ul.: D. Resla, J. Augusta.

Ďakujeme za porozumenie!

**Ing. Daniel Hropko, PhD.,
riaditeľ sekcie Dispečingu
SSD, a.s.**

Šminterínsky pút

Banská Štiavnica. Šminterín – Horná Resla. Dňa 15. augusta 2025 o 19.15 h začal obnovený 14. ročník Šminterínskeho pútu s pobožnosťou k Nanebovzatú Panny Márie.

Baník Milan Mertel klopaním na klopačku o 19.15 h si s nami uctil spomienku na našich spoluobčanov, ktorí sú už na večnom odpočinku. Klopačka ďalej dala na vedomie mestu a okoliu, že sa začal 14. obnovený Šminterínsky pút pred Kaplnkou Panny Márie a pri ústí Šminterínskej púti. Nasledoval spev novej pesničky Štiavnica v podaní členov Banického spevokolu Štiavniččan za dirigovania Mgr. Jána Kružlica. Moderátor, gen. vrch. inšp. Vladimír Poprac, iniciátor Šminterínskeho pútu, privítal prítomných spoluobčanov, chalupárov bývajúcich na uliciach ul Hornej a Dolnej Resly a ulíc Pod Paradajzom, Kutnhorskej, Pechovej, Klinger, J.K.Hellovej, Kamennej, Pavla Kyrmerzera, Viery Václavkovej, Samuela Mikovíniho, Novozámockej, Sládkovičovej a ostatných nemenovaných ulíc mesta Banská Štiavnica. Privítal turistov a milú mládež, aj detičky v kočíkoch. Zvlášť privítal hostí: Dôstojného pána farára Mgr. Norberta Ďurďíka, dekana rím.-kat. farnosti v Banskej Štiavnici. Mgr. Petra Erneka, zástupcu primátorky mesta, Štefana Mičuru, poslanca MSZ, Ing. Mariana Adamského, člena Banskostiavnicko-hodrušského banického spolku, banický spevokol Štiavniččan, banickú štafáž pri ústí

Otvorenie podujatia na Hornej Resle FOTO LUBO LUŽINA

štólne, fotografa Mgr. Lubomíra Lužinu. Nasledovala pesnička v podaní banického spevokolu. Moderátor podujatia Vladimír Poprac požiadal Mgr. Petra Erneka o príhovor. Po príhovore zaznela pieseň Štiavnica je pekné mesto. Moderátorom bol požiadaný Ing. Martin Adamský o príhovor. Po jeho vystúpení zaznela pieseň Nad Šminterínom na tej Rovni. Nasledovala pobožnosť s pánom farárom-dekanom Mgr. Norbertom Ďurďíkom so sprievodným spevokolom so sestrami Chovanovými. Po pobožnosti zaznela hymnická pieseň Zdar boh hore. Záverom moderátor ukončil obnovený 14. ročník Šminterínskeho pútu a srdečne sa poďakoval pánovi farárovi so sprievodom. Zástupcovi mesta Banská Štiavnica. Zástupcovi Banického spevokolu. Členom Banického spevokolu. Banickej štafáži, baníkovi s klopačkou. Srdečne poďakoval sponzo-

rom podujatia: rodine Labudovej, za pokosenie a pozametanie okolo kaplnky, za kvety a zakúpenie minerálky pre 80 účastníkov oslavy. Poďakovanie za malé pizze firme Black M Mariana Čierneho s kastelánom kaplnky Jaroslavom Buzalkom. Julke Popracovej za pagáče a manželovi za občerstvenie. Poďakovanie patrí za šutemíny a pacheraže: Valike Wágneovej, rodine Mičurovej a Mravcovej, Grétke Pecnikovej, Alicke Zerolovej, rod. Sepovej s manželom. Manželom Debnárovcom, Anke Frónovej. Za dovoz a odvoz stoličiek Romanovi Kartíkovi a Miroslavovi Krkoškovi, veliteľovi DHZ. Za technickú pomoc členom DHZ Milanovi Uhnákov a Vladimírovi Golianovi. Inšpektorom MP. Za šikovnú obsluhu chlapcom Labudovcom. Dovidenia na budúcom jubilejnom 15. ročníku Šminterínskeho pútu. Zdar Boh!

Vladimír Poprac

Príbehy z Klingerera

Spomienky, ktoré spájajú - pre všetkých Štiavniččanov.

Verejnoprospešný komunitný projekt venovaný starým časom prežitým na Klingereri.

Vytvárame zaujímavý projekt obrazovo - textovú publikáciu, ktorá pretrvá. Je preto ideálnym nadčasovým riešením na zdieľanie príbehov a fotografií z nášho mesta. Jedná sa o projekt, ktorý podporí komunitného ducha v našom meste.

Pripomeňme si spoločne miesta, ktoré nám ostáva v pamäti z čias našej mladosti a udalosti, ktoré

sme tu zažili.

Výzva pre čitateľov: zapojte sa! Podelte sa o svoje spomienky, fotky, príbehy, všetci, čo si pamätáte na „starý dobrý Klinger“.

Spojme generácie cez naše spomienky, poďme spolu vrátiť čas. Projekt bude realizovať vydavateľstvo kníh o Slovensku, kde do redakcie môžete poslať svoje príspevky obchod@abartpress.sk alebo tel.: 0911 12 13 14.

AB ART Press

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Nedeľa 14.9. o 16.00 h

Superbráško

Rodinný, detský, 82 min., P, vstupné:6€. Desiatročný Willy vždy sníval o tom, že sa stane superhrdinom a po boku svojho otca policajta bude bojovať proti zločincom. Tento plán mu však výrazne naruší narodenie mladšieho brata Charlieho, ktorý sa okamžite stane stredobodom pozornosti celej rodiny. Navyše Willy zistí, že malý Charlie záhadne získal superschopnosti. Ako správny superhrdiný parťák sa rozhodne svojho bratčeka vytrénovať v hrdinstve. A keď sa zločinecké duo pokúsi ovládnuť ich mesto, dokážu súrodenci spojiť sily a mesto zachrániť?

Nedeľa 14.9. o 18.30 h

Otec

Dráma, 103 min., P:15, vstupné:6€. Príbeh inšpirovaný skutočnými udalosťami sleduje milujúceho otca. Jeho život sa rozpadne po jedinej tragickú chybe, ktorá otriasa jeho šťastným manželstvom a nechá ho úplne osamelého. Napriek hrozbe väzenia a neznesiteľnému pocitu viny sa snaží znova získať dôveru svojej ženy a zachrániť lásku, ktorá ich napriek bolesti stále spája. Keď zistí, že skutočný pôvod tragédie leží hlboko v architektúre ľudskej mysle, začína sa rysovať krehká cesta k zmiereniu. Dokáže však ich láska prežiť aj takého obrovského zlyhanie?

Utorok 16.9. o 18.30 h

Bratia Lumiérovci: Dobrodružstvo pokračuje

Dokumentárny, 115 min., P:12, vstupné:6€. Po veľkom úspechu a celosvetovom uvedení svojho filmového predchodcu tento nový celovečerný film divákovi jednoznačne potvrdí, že najväčšie a najkrajšie diela v dejinách kinematografie majú svoje korene v jej počiatkoch, ktoré sú neodmysliteľne späté s Francúzskom a zároveň sú v pravom zmysle slova medzinárodné. Soundtrack čerpá z diela skladateľa Gabriela Faurého, súčasníka bratov Lumiérovcov. Konceptu filmu navrhol Thierry Frémaux, generálny riaditeľ Institut Lumière a umelecký riaditeľ filmového festivalu v Cannes.

Streda 17.9. o 18.30 h

Sobota 20.9. o 18.30 h

Otvorené vzťahy

Komédia, 100 min., P:15, vstupné:6€. Dva manželské páry a jedna spoločná dilema – vzťah už nefunguje ako predtým a každý z partnerov možno túži po niečom inom. Myšlienka otvoreného vzťahu prevetrá ich priateľstvo aj istoty, ktoré doteraz vnímali ako pevné. Dakota Johnson, Adria Arjona a Kyle Marvin vytvárajú spolu s Coviňom skvele zohranú štvoricu, ktorá balansuje na hrane medzi túžbou a stabilitou. A medzi tým všetkým plávajú akváriové rybičky, silne pripomínajúce vysokých cirkevných hodnostárov.

Program Salamandrových dní 2025

8.-15.9., 9:00 - 17:00 hod.

Kammerhof, Kammerhofska 2
Vivat museologiae

9.-13.9., 9:00 - 17:00 hod.

Galéria Jozefa Kollára, Námestie sv. Trojice 6

Výstava Vnuk a Dedo

9.-13.9., 10:00 - 16:00 hod.

Kammerhof – Dielnička, Kammerhofska 2

Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí

11.-14.9., 9:00 - 12:00 hod.

Štôlna Glanzenberg, Kammerhofska 26

Salamandrové fárание

11.9., 14:00 hod.

Kammerhof – Sieň komorských grófov, Kammerhofska 2

Seminár k 125. výročiu múzejníctva v Banskej Štiavnici

11.9., 16:00 hod.

Kammerhof – Sieň komorských grófov, Kammerhofska 2

Nové publikácie Slovenského banského múzea

11.9., 18:00 hod.

Kultúrne centrum, Kammerhofska 1

Slávnostný šachtág

12.9., 9:00 hod.

Gymnázium A. Kmeťa, Kolpašská 9
Valné zhromaždenie SBK

12.9. – 13.9., 10:00 hod.

Námestie sv. Trojice

Salamandrový jarmok

Tradičný jarmok na námestí.

12.9., 09:00 - 16:00 hod.

Slovenský banský archív, Radničné nám. 16

Deň otvorených dverí Slovenského banského archívu

12.9., 12:00 hod.

Kostol sv. Kataríny, Radničné nám.

Slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva

12.9., 14:30 hod.

Kostol sv. Kataríny, Radničné nám.

Celoštátne oslavy Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov

12.9., 14:00 - 19:00 hod.

13.9., 9:00 - 16:00 hod.

Spojená škola Samuela Mikovíniho, Akademičká 13

Burza minerálov

Tradičná burza minerálov konajúca sa v historických priestoroch bývalej Baníckej a lesníckej akadémie.

12.9., 16:00 - 23:00 hod.

13.9., 10:00 - 19:00 hod.

Námestie sv. Trojice

Salamandrové pódium

Kultúrny program na námestí. Vyštipia Samo Tomeček & Milujem Slovensko Band, Pil C, Basawell, Malalata, Hills Bros, Tyjátr, Divadlo Veteš a iní.

12.9., 19:00 hod.

sídliisko Juh - centrum mesta

Salamandrový sprievod

13.9., od 9:00 hod.

Hodruša-Hámre-Píla

Moderštólnianske baníctvo

OKŠaMK

Piatok 19.9. o 18.30 h

Zbrane

Horor, triler, 128 min., P:18, vstupné:6€. Keď sa v jednu noc v rovnakom čase záhadne stratia deti z jednej triedy s výnimkou jediného dieťaťa, susedstvo zostáva v neistote, kto alebo čo stojí za ich zmiznutím.

Nedeľa 21.9. o 16.00 h

Superbráško

Rodinný, detský, 82 min., P, vstupné:6€. Desiatročný Willy vždy sníval o tom, že sa stane superhrdinom a po boku svojho otca policajta bude bojovať proti zločincom. Tento plán mu však výrazne naruší narodenie mladšieho brata Charlieho, ktorý sa okamžite stane stredobodom pozornosti celej rodiny. Navyše Willy zistí, že malý Charlie záhadne získal superschopnosti. Ako správny superhrdiný parťák sa rozhodne svojho bratčeka vytrénovať v hrdinstve. A keď sa zločinecké duo pokúsi ovládnuť ich mesto, dokážu súrodenci spojiť sily a mesto zachrániť?

Nedeľa 21.9. o 18.30 h

Panstvo Dowton: Veľké finále

Dráma, 122 min., P:12, vstupné:6€. Symbolom modernizácie šľachtického rodu Granthamovcov má byť prevod rodinného majetku a jeho správy z otca Roberta na jeho najstaršiu dcéru Mary. Tá má aktuálne úplne iné starosti; vinou bolestivého rozvodu bola vyobcovaná z kruhu londýnskej aristokracie a v plánoch na nákladnú modernizáciu rodného panstva sa snaží nájsť únik z tiesnivej situácie. Bohužiaľ, nie je jediná, kto má starosti.

Utorok 23.9. o 18.30 h

Karavan

Dráma, road movie, 122 min., P:12, vstupné:6€. Slnko, more, nemusieť nič. Štyridsaťpäťročnej Ester to po rokoch starostlivosti o syna Davida s mentálnym postihnutím pripadá ako sen. Prijíma preto pozvanie priateľov prísť za nimi do Talianska. V cudzom prostredí je ale David nepredvídateľný, plný emócií, spôsobuje problémy. Ester nechce byť nikomu na obtiaž, naštartuje preto starý, odstavený karavan a vyrazí sama so synom na cestu naprieč Talianskom. Žiadny plán, povinnosti, len oni dvaja. Do ich života vpadne bezprostredná Zuza, pred ktorou môžu byť sami sebou. Ester si tiež vďaka nej uvedomí, že jej syn už nie je dieťaťom, a konečne nájde odvahu chcieť od života aj niečo pre seba.

Štvrtok 25.9. o 18.30 h

Jedna bitva za druhou

Triler, dráma, čierna komédia, 161 min., P:15, vstupné:6€. Keď sa po 16 rokoch znovu objaví ich úhlavný nepriateľ, skupina bývalých revolucionárov sa znovu zide, aby zachránila dcéru jedného z nich.

Obraz Salamandrového sprievodu FOTO ARCHÍV ŠN

Ďakovný list

Vážené poslankyne a vážení poslanci Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici,

v mene spoločnosti XTERRA Global by sme Vám radi vyjadrili našu úprimnú vďačnosť za neoceniteľnú podporu pri organizácii podujatia XTERRA SLOVAKIA 2025. Vaša štedrá finančná podpora zabezpečila bezchybný priebeh podujatia vrátane poskytnutia potrebnej infraštruktúry, ako boli zábrany a zázemie, a umožnila hladký a bezpečný priebeh pretekov. Osobitne oceňujeme efektívnosť a profesionalitu, s akou boli vybavené všetky povolenia a uzávierky. Najmä však chceme vyzdvihnúť Vaše odvážne rozhodnutie obmedziť počas podujatia vstup áut do mesta. Tento krok nielenže garantoval bezpečnosť športovcov a divákov, ale vytvoril aj jedinečnú atmosféru, v ktorej sa mohli návštevníci z celého sveta naplno pokochať krásou Banskej Štiavnice. Vďaka Vášmu vedeniu a odhodlaniu sme presvedčení, že XTERRA SLOVAKIA má pevné základy pre rast a rozvoj v nasledujúcich rokoch. Podpora zo strany mestského zastupiteľstva ukázala, že Banská Štiavnica je nielen historickým a kultúrnym klenotom, ale aj svetovou destináciou pre medzinárodné športové podujatia. Sme hrdí, že môžeme spolupracovať s Vaším mestom, a tešíme sa na budúce spoločné úspechy.

S prejavom najhlbšie ťucty,

**Team XTERRA
Global Business Development**

Letná súťaž

- výhercovia

Správne odpovede:

1. kolo: 1/c, 2/a, 2. kolo: 1/c, 2/b. Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali týchto **výhercov vecných cien**: 1. S. Budinská, 2. M. Buzalková, 3. M. Čaklošová, 4. M. Glézlová, 5. V. Balážová, 6. L. Balážová, 7. I. Oravcová, 8. rod. Patakyová, 9. E. Uhrinčatová, 10. rod. Dobrovičová, 11. H. Turcerová, 12. A. Plevová, 13. E. Kolembusová, 14. M. Lachková, 15. M. Lauko, 16. I. Moravčíková, 17. O. Moravčíková, 18. J. Škvarka, 19. E. Ďurišová. Srdečne blahoželáme! Ceny si môžete vyzdvihnúť v redakcii.

Vaša red. ŠN

Štiavnický kros triatlon 2025 pod záštitou svetovej značky XTERRA!

Najlepší seriál terénneho triatlonu zamieril opätovne do najznámejšej triatlonovej lokality na Slovensku a pamiatok UNESCO - Banskej Štiavnice ako majstrovstvá Slovenska

Po dlhých 11 rokoch tvrdej práce na podujatí Štiavnický kros triatlon nás oslovili organizátori svetových pretekov pod vlajkou XTERRA.

Je to nevidaný úspech a pocta, že práve my, organizátori kros triatlonu v lokalite UNESCO, sme ukázali svetu, že sme schopní usporiadať na vysokej kvalitatívnej úrovni aj pretek na európskej úrovni tak, ako v roku 2024.

A práve preto nás oslovila práve XTERRA, či by sme pod ich záštitou neusporiadali spoločný pretek XTERRA SLOVAKIA 2025. Povedzme si, že prečo by sme vlastne mali váhať? Ukázali sme sa asi vo vynikajúcom svetle ako organizátori, tak podme ukázať aj Európe a svetu, že to vieme. Pevne veríme, že sa práve začína písať história tohto podujatia, história Slovenska, nášho mesta Banská Štiavnica v rámci východnej Európy. Slovo dalo slovo a stretli sme sa aj s pani primátorkou mesta Banská Štiavnica Mgr. Nadeždou Babiakovou na radnici a dohoda bola na svete! Tešíme sa z tohto úspechu, ktorý je veľmi prospešný pre mesto, jej obyvateľov a náš cestovný ruch. XTERRA SLOVAKIA úspešne odštartovala s hlavným pretekom v sobotu 28.6.2025, ako prvý ročník. Podľa vyhodnotenia celého podujatia, ako aj odozvy od účastníkov podujatia, divákov, sponzorov a v neposlednom rade aj od obyvateľov Banskej Štiavnice, dopadlo podujatie na výbornú. Podujatie sa naozaj vydarilo a nebyť drobných zranení, mali by sme o to väčšiu radosť. Ale napokon po prejazde cieľom boli spokojní všetci účastníci a my organizátori najviac.

Veríme, že kros triatlon v Banskej Štiavnici bude naďalej napredovať a dočkáme sa svetového podujatia tak, ako sa vyjadrili naši priatelia z XTERRY. V roku 2026 si zopakujeme a zdokonalíme naše európske podujatie a veríme, že po ňom už sa dočkáme aj podujatia na svetovej úrovni s predpokladaným počtom do 800 účastníkov.

Veľká vďaka mestu Banská Štiavnica pod vedením pani primátorky mesta Mgr. Nadežde Babiakovej a jej za-

Realizačný tím pretekov XTERRA FOTO ARCHÍV AUTORA

mestnancov za možnosť uzatvorenia centra mesta počas konania pretekov. Bola to veľká pomoc a zároveň skúsenosť pre nás, ako je možné spoluprácu vylepšiť a zdokonaľiť tak bezpečnosť samotných pretekov. Samozrejme, vieme čo sa patrí a chceli by sme sa poďakovať všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na organizácii tohto podujatia. Je to veľmi náročné podujatie ako na prípravu, tak aj na samotný priebeh. Bez ich pomoci to jednoducho nie je možné. A to od najdôležitejšej úlohy, teda vybavenia príslušných povolení až po samotný servis pre usporiadateľov a pretekárov.

Poďakovanie patrí najmä partnerom podujatia, a to: Mestu Banská Štiavnica v zastúpení primátorkou mesta Mgr. Nadeždou Babiakovou, manažérom od svetovej značky XTERRA, za ktorú musíme spomenúť Michala Pilouska s jeho tímom pôsobiacim v Českej republike.

Ďalej by sme sa chceli poďakovať otcovi kros triatlonu v Banskej Štiavnici, ktorým je od úplného začiatku Vladimír Poprac. JUDr. Dušanovi Lukačkovi a pani prednostke MsÚ Mgr. Henriete Godovej, neúnavným bojovníkom pri zabezpečovaní povolení a oznámení pre uskutočnenie podujatia, obci Banský Studenec v zastúpení starostom obce Pavlom Santorisom a ich dobrovoľným hasičom, HaZZ a DHZ v Banskej Štiavnici, mestskej polícii na čele s náčelníkom PhDr. Petrom Šemodom, odd. KŠaMK, Ing.

Rastislavovi Markovi a Zuzke Patkošovej, Okresnému riaditeľstvu PZ a Okresnému dopravnému inšpektorátu PZ pánovi Vladimírovi Nemčokovi, Záchrannej zdravotnej službe SR a kolektívu PhDr. Tomáša Mydla, Vodnej záchrannej službe, Technickým službám, m.p., Banská Štiavnica, spoločnosti COMBIN, s.r.o., Banská Štiavnica, Henrichovi Rückschlossovi, Róbertovi Kováčovi, Reštaurácii Gallery - Lubomír Barák, CHKO Štiavnické vrchy, Okresný úrad - Odbor starostlivosti o ŽP v Banskej Štiavnici - Ing. Lukáš Lalo, dorastenci FK Banská Štiavnica, Atléti BS - PaDr. Róbert Petro a Zálohovému tímu medveďa hnedého. Veľká vďaka patrí aj účinkujúcim na kultúrnom programe po ukončení samotných pretekov na Námestí svätej Trojice. Za organizáciu a zabezpečenie podujatia patrí poďakovanie: Ľubovi Povinskému s rodinou, pánom Mihalčíkovi, Ferenčíkovi, Nemčokovcom, Jaďudovi, dievčatám z prezentácie - Mirke Babiakovej s tímom a ost.

V neposlednom rade sa chceme poďakovať všetkým obyvateľom nášho mesta, ako aj návštevníkom a turistom za to, že sme v sobotu obmedzili ich voľný pohyb, na ktorý sú zvyknutí. Veríme však, že aj v roku 2026 nájdeme spoločné pochopenie pre usporiadanie podujatia európskeho pohára XTERRA SLOVAKIA 2026. Ďakujeme!

Autori článku:

Vladimír Poprac a Dušan Lukačko

Parádne atletické jesenné výsledky

Nitra privítala 4. kolo Krajských majstrovstiev SsAZ v atletike staršieho žiactva.

Za ideálneho počasia sa mládež stretla po letnej prestávke 7.9.2025 na štadióne Stavbár Nitra a aj keď s malou deväťdesiatročnou pretekárskou výpravou, naši pretekári ŠK Atléti BS predviedli slušné výkony.

Dosiahli sme šesť osobných rekordov: Samko Truska a Samko Šlenker si polepšili v oštepe a vo vrhu guľou, Samko Orolín dal 60m o stotinku v osobáku na 7,93s a najprekvapenie bol beh st. žiačok, kde Veve Veronika Ivaničová bežala 2000m, prvýkrát s o tri roky staršími súperkami, no a jej talent a seriózny prístup sa prejavil a z plánovaného výkonu... stiahla pol minúty... a výkonom 7:03,05min, sa dostala na 2. miesto Slovenských tohtoročných tabuliek. Tréner Petro: No ono je to všetko krásne, len o týždeň 13.9. bežíme M

SR staršieho žiactva v Martine a Veve ma o tri roky menej, než jej vyspelé súperky a tam...si na ňu určite dajú veľký pozor, a preto musím vymyslieť opäť niečo, čo nám prinesie úspech. Som šťastný za Veve, že tré-

ningy berie seriózne a odmena sa dostavuje.

Šušu, náš rýchlik, sa prebojoval, ako najmladšia na 60m do finále, kde skončila na parádnom 6. mieste. Pri Šušu ešte budeme čakať, či splní kritéria výberu na M SR st. žiactva a pôjde väčšia výprava do Martina. Potešil ma skromný a slušný Samuel Šlenker, ktorý by teoreticky taktiež mohol v oštepe 27,20m - 600g štartovať medzi st. žiactvom... Uvidíme, 11.9. sa uzatvára štartová listina a budeme múdrejší.

Na M SR st. žiactva ešte s určitosťou pobežia Richard Palášthy na 1500m prekážok a v tej istej disciplíne aj v kat. st. žiačok Natália Pivarčová.

Teším sa, že Mesto Banská Štiavnica nás podporuje zo svojho rozpočtu a financie sú efektívne využité. Ďakujem rod Šušovej, Karolovi Palášthymu a Stankovi Truskovi, za pomoc pri pretekoch.

R. Petro, predseda ŠK Atléti BS

Futbal

U11 odštartovala víťazne

Na domácom ihrisku odohrala U11 1. súťažné kolo Miniligy ObFZ ZH. O tom, že chalani sa už súťažných zápasov nevedeli dočkať, svedčí aj ich výhra 16:0. Góly: Bernát 2x, Krahulec 3x, Ulbrík, 3x, Ihracký 3x, Zupka 2x, Maruniak, Babiak 2x. Gratulujeme a Sitno, do toho!

Dorast delí body

Chalani si po výsledku 1:1 pripisujú do IV. ligovej tabuľky bod tak, ako aj súper zo Slovenskej Lupče. Úspešný futbalový domáci víkend je za nami. Najbližšie môžete hráčov FK Sitno uvidieť na domácom štadióne:

V znamení 3 víťazstiev

V Banskej Štiavnici na domácom ihrisku sa bodovalo naplno, a všetky 3 domáce zápasy priniesli radosť z víťazstva pre FK Sitno.

U13 zvíťazila nad ŠK Prameň Kováčová 5:1, góly: Urban 3, Šimek, Farárik

U15 zvíťazila tiež nad súperom z Kováčovej 4:3, góly: Tereň 2, Buzalka, Balog

A-mužstvo zvíťazilo nad FK 34 Brusno Ondrej 2:1, góly: M. Pavlenda 2x

Chalani, gratulujeme!

Výsledkový servis

Naše tímy odohrali 5 súťažných zápasov, z toho 1 domáci a 4 na ihriskách súperov. Žiaci a aj A-mužstvo odohrali zápasy na pôde MFK Strojár Krupina, dorast festival na zápas do Kriváňa a U15B odohrala 1. súťažné kolo doma proti TJ Inter Horná Ves.

Výsledky:

U13: MFK Strojár Krupina - FK Sitno 6:1 (M. Kopčan)

U15: MFK Strojár Krupina - FK Sitno 0:2 (J. Binder 2x)

U15B: FK Sitno - TJ Inter Horná Ves 2:3 (M. Dávid, A. Ihnatiuk)

U19: TJ Kriváň - FK Sitno 0:0

A-Mužstvo: MFK Strojár Krupina - FK Sitno 1:2 (I. Pařenica, M. Glezgo)

Kam na futbal?

13.9.

U15 - TJ Slovan Beňuš, 10.00 h (V)

U13 - TJ Slovan Beňuš, 11.45 h (V)

U15 „B“ - TJ DJ Lehota, 10.00 h (D)

U19 - MFK Strojár Krupina, 11.00 h (V)

Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Aktívni seniori JDS

sa každý rok stretávajú na športových aktivitách, ktoré prebiehajú na úrovni základných, okresných, krajských organizácií.

Nakoniec vyvrcholia na celoslovenských športových hrách, ktoré sa tento rok uskutočnili v Brezne v dňoch 13. a 14.8.2025. Seniori sa svedomite pripravujú počas celého roka, a tak sme dnes hrdí na naše družstvo BBSK, ktoré získalo zlato so 45 bodmi (6 zlatých, 4 strieborné, 3 bronzové medaily), putovný pohár predsedu JDS, najúspešnejšieho športovca - Jozefa Bradovku a dokonca aj najstaršieho športovca - Vladimíra Goliana.

Družstvo BBSK bolo nominované na základe výsledkov krajských športových hier a naozaj boli vybraní tí najlepší.

BBSK zastupovali nasledovní športovci pod vedením predsedníčky OO JDS Banská Štiavnica, RNDr. Evy Šestákovéj.

Za okres Banská Štiavnica: Magdaléna Sidorovová, Jozef Bradovka, Dominik Kútnik, za okres Revúca: Zuzana Bádinová, Jozef Hirschman, Peter Školník, za okres Detva: Eva Ďuricová, Vladimír Golian,

za okres Brezno: Ľubomír Lamper, za okres Krupina: Eva Sedmáková. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou primátora mesta Brezna, JUDr. Tomáša Abela, PhD., za účasti predsedu JDS RSDr. Michala Kotiana a europoslancu Mgr. Branislava Ondruša, ktorý pre víťazov pripravil aj krásne darčkové koše, za čo sme veľmi vďační.

Každý, kto už organizoval podobné podujatia vie, koľko námahy a práce je s tým spojené, preto by som chcela za celý náš kolektív poďakovať predsedovi KO JDS Jozefovi Tokárovi a vedúcej organizačného tímu Zlatici Masárovej. Práve jej zásluhou bolo o športovcov postarané veľmi dobre, či už občerstvenie, obed, nápoje a pritom ešte nešetrila ani úsmevom, všetko riešila v pohode a pozitívne.

Otvorenie a slávnostné príhovory sa uskutočnili na atletickom štadióne pri ZŠ a potom sa začalo športové zápolenie.

Súťažilo sa v 6 disciplínach (stolný tenis, beh, kop na bránu, hod granátom na cieľ, strelba, petang) v kategóriách ženy, muži a podľa veku do 70 rokov a nad 70 rokov.

Novinkou bola strelba z laserovej biatlonovej pušky, ktorú sme videli prvýkrát a s výsledkom sme

boli mimoriadne spokojní. V tejto disciplíne musia pretekári dodržať aj časový limit, počas ktorého majú vystreliť 5 rán. Naša Magdaléna Sidorovová trafila všetkých 5 terčov za 10 sekúnd. Získala zlato a medzi mužmi získal zlato Jozef Bradovka a bronz Dominik Kútnik. V disciplíne kop na bránu získal bronz Dominik Kútnik.

Petang sa súťažil formou zápasov jednotlivcov na 4 ihriskách. Na umelej trávě sa hralo prvýkrát, čo bolo náročnejšie, ale aj tu sme boli úspešní a získali striebro vďaka Jozefovi Bradovkovi.

Hlavná gratulácia a poďakovanie patrí všetkým účastníkom za nasadenie a výborné športové výkony, lebo všetci zúčastnení športovci sú víťazmi.

Sme hrdí na našich seniorov, amatérskych športovcov, že dosahujú takéto fantastické úspechy a vynikajúco reprezentujú nielen JDS, ale celý náš región až na celoslovenskej úrovni.

Vďaka športovcom, organizátorom a aktívnym seniorom za úspešnú akciu, želáme všetkým veľa zdravia a tešíme sa na ďalšie aktivity.

RNDr. Eva Šestáková, predsedníčka OO JDS Banská Štiavnica

L.N.Trade Pod Sitnom
registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- stavebnú činnosť
- murárske práce

☎ 0911 772 771

SLOVENSKÉ BANSKÉ MÚZEUM VÁS POZÝVA NA

**SALAMANDER
V MÚZEU**

8.-15. september 2025

Podsitiňianske dni hojnosti v BAĎANE
„TRADÍCIE NAŠICH PREDKOV“
13. – 14. 9. 2025

PROGRAM:

13.9.2025 - sobota	14.9.2025 - nedeľa
13. ⁰⁰ FSK Dobruša	10. ⁰⁰ slávnostná slúžba Baďa
14. ⁰⁰ FS Rozmarín	12. ⁰⁰ slávnostné ocešovanie
15. ⁰⁰ Sestry Bochnadzkové	13. ⁰⁰ DFS Drlanka
16. ⁰⁰ MSS Vaseľi chlapi	14. ⁰⁰ Hudobná skupina podaropeja
17. ⁰⁰ FS Bystrina	15. ⁰⁰ ŠTEFAN ŠTEC

JEDLÁ:
kačacie stehná s lokšou * lokše * guláš z diviny * pečené prasa
grilované klobásky * langosy * párance

SPRIEVODNÉ AKCIE:
výrobky regionálnej značky HONT * tradiční remeselníci * tvorivé dielne
skákači hrad * program pre deti

VSTUPNÉ: dospelí 5 €, deti 2 €
Vstupenky si môžete zakúpiť vopred v kancelárii Obecného úradu

ZMENA PROGRAMU VYHRADEŇÁ!

**Inzerujte aj vy
v Štiavnických novinách**

**POMÔŽEM S OPATROVANÍM
VAŠICH BLÍZKYCH PO 16 H. (PONDELOK
AŽ PIATOK) AKO OSOBNÝ ASISTENT
(NÁKUPY, DOHĽAD, HYGIENA, KŮRMENIE,
PRECHÁDZKA), 5 EUR/HOD. AJ VÍKENDY.
BANSKÁ ŠTIAVNICA A BLÍZKE OKOLIE**

KONTAKT: 0905 617 334

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

**TU MÔŽE BYŤ
PRÁVE VÁŠ
INZERÁT**

**1 SLOVO 0,50c
1cm² 0,70c**

Potraviny
pod hričkom

donášková
služba

**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

**OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150**

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

**TENISOVÉ KURTY
HORŇÁ RESLA**

Viac info a rezervácia

 Tenisové kurty Horná Resla

 0915212527

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Má-
ria Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
tel.: 045 6949652, 0918 688 850, **e-mail:** michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11
■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie
redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pí-
somného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

